

FINNCHAM

KV-asiat – ajankohtaista

6.11.- 21.12.2021

Anne Hatanpää

SISÄLLYSLUETTELO	2
AASIA JA ARABIA	2
Indonesia	2
Iran	2
Kiina	2
Malesia	4
Singapore	5
AFRIKKA	5
Etiopia	5
Kenia	5
Mosambik	5
Namibia	6
Ruanda	6
Tansania	6
EUROOPPA	6
Espanja	11
Irlanti	11
Islanti	11
Kroatia	11
Ranska	12
Romania	12
Ruotsi	12
Saksa	12
Slovakia	13
Slovenia	13
Sveitsi	13
Tanska	13
Turkki	14
Ukraina	14
Unkari	14
Venäjä	14
POHJOIS-AMERIKKA	18
LATINALAINEN AMERIKKA	18
Brasilia	18
Meksiko	19
MUUTA	19
NIMITYKSET	23
TILASTOKESKUS	24
TULLI	24

AASIA JA ARABIA

INDONESIA

Indonesian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Raaka-aineiden hinnannousu siivittää Indonesian biljoonan dollarin taloutta. Infraa rakennetaan, ja suomalaisten konepajayritysten tarjonta vastaa hyvin kysyntään. Markkinoilla on kiinnostusta myös älykkäisiin energia- ja kaupunkiratkaisuihin sekä digitalisaation edistämiseen. Maan säädösympäristö jatkuu haastavana. https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/indonesian-markkinamahdollisuudet-suomalaisyrityksille-1/384951

5G:tä Indonesiaan vyöryttämässä

Luovan talouden suurimmat jättiläiset ovat Yhdysvallat, Etelä-Korea ja Indonesia. Tämä oli pääviesti indonesialaisministerin avatessa Nokian 5G-keskuksen Indonesian Surabayaassa. Keskusta voivat hyödyntää muutkin suomalaisyritykset sillanpääasemana Indonesian markkinoille. <https://blogit.ulkoministerio.fi/Kaakkois-Aasia/5gta-indonesiaan-vyoryttamassa/>

IRAN

Ensivaikutelmia Iranin taloudesta

Kun vuonna 2015 saatiin valmiiksi keskeisten länsivaltojen ja Iranin välinen sopimus (ns JCPOA-sopimus) Iranin ydinohjelman rajoittamisesta ja taloussanktioiden purkamisesta, syntyi ryntäys Iranin markkinoille. Suomea myötä oli suuria odotuksia osallistumisesta Iranin ja sitä ympäröivän alueen talouskasvuun. Toisin kävi.

<https://blogit.ulkoministerio.fi/vapaastikaupasta/ensivaikutelmia-iranin-taloudesta/>

KIINA

Suomen ja Kiinan välinen kauppa vuonna 2021 (1–8)

Vienti Kiinaan nousi 23,8 prosenttia tammi-elokuussa

Alijäämä Kiinan-kaupassa pieneni viime vuodesta

Suomen tavaravienti Kiinaan nousi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 23,8 prosenttia tammi-elokuussa viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, Vienti oli arvoltaan 2,4 miljardia euroa. Tuonti Kiinasta oli samalla ajanjaksolla arvoltaan 3,8 miljardia euroa. Tuonnin arvo oli 8,1 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi. Eurostatin mukaan EU-maiden tavaravienti Kiinaan nousi tammi-elokuussa 15,3 prosenttia ja tavaratuonti Kiinasta 15,2 prosenttia.

<https://tulli.fi/-/suomen-ja-kiinan-valinen-kauppa-vuonna-2021-1-8->

Suomi ja Kiina sopivat lisälentoista Shanghaihin

Suomen ja Kiinan välisissä säännönmukaisissa neuvotteluissa 16.-17.11.2021 sovittiin, että Suomesta on mahdollista lisätä lentoja Shanghaihin. Tällä hetkellä viikkovuoroja on seitsemän, jatkossa vuoroja on 14.

<https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-ja-kiina-sopivat-lisalentoista-shanghaihin>

Kiinassa kasvu pysyi vaimeana lokakuussa, rakentaminen supistuu

Vähittäiskauppa kasvoi reaalisesti lokakuussa 1,9 % vuotta aiemmasta. Kiinan tiukka koronalinja on vaikuttanut kulutushalukkuuteen. Lisäksi vähittäiskaupan heikkoa kehitystä lokakuussa selittää autokauppa (8 % koko vähittäiskaupasta), jonka myynti väheni 12 % vuotta aiemmasta. Ilman autokauppaa vähittäiskaupan kasvu oli lähes pari prosenttiyksikköä korkeampaa. Vähittäiskaupan vuosikasvu oli alkuvuonna nopeaa viime vuoden matalan vertailuajankohdan takia, mutta elo-lokakuussa reaalkasvu on keskimäärin jäänyt alle 2 prosenttiin vuotta aiemmasta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202146_1/

Keskuskomitean täysistunnossa vahvistettiin puheenjohtaja Xi Jinpingin asemaa

Kommunistisen puolueen keskuskomitea kokoontui viime viikolla Pekingiin kuudenteen täysistuntoonsa. Paikalla oli yhteensä 348 komitean jäsentä ja varajäsentä. Kokouksessa käsiteltiin

puolueen historiaa ja ylistettiin saavutuksia. Nykyisen johtajan Xi Jinpingin saavutukset nostettiin Mao Zedongin ja Deng Xiaopingin rinnalle. Päätösten mukaan Xi on mm. pystynyt ratkaisemaan pitkäaikaisia kiperiä ongelmia, mihin muut eivät ole pystyneet. Jiang Zeminin ja Hu Jintaon saavutukset jäivät vähälle huomiolle. Puoleen ja sen johdon tekemiä virheitä ei mainita, joskin puolueen kohtaamien vaikeuksien selättämisestä mainitaan useasti.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202146_2/

Kiina julkisti suuntaviivat ilmastotavoitteilleen, yhteisiä suunnitelmia myös Yhdysvaltojen kanssa

Kiina julkisti poliittiset raamit ilmastotavoitteilleen lokakuussa. Viitekehys, nimeltään ”1+N”, määrittelee tien kohti hiilipäästöjen kääntymistä laskuun ennen vuotta 2030 ja maan muuttumista hiilineutraaliksi vuonna 2060. Viitekehysten nimessä numero 1 merkitsee yleisiä suuntaviivoja kohti hiilitavoitteita, ja N lukuisia erillisiä toimintasuunnitelmia keskeisille teollisuudenaloille ja sektoreille. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202146_3/

Juanin valuuttakurssi on vahvistunut

Kiinan keskuspankin käyttämä tärkeimpien kauppakumppaneiden valuutoilla painotettu CFETS-valuuttaindeksi oli marraskuun lopussa vahvimmillaan sitten vuoden 2015. CEFTS-indeksillä mitaten valuuttakurssi on vahvistunut vuoden alusta 8 %. Samoin lokakuun BIS:n julkaisema Kiinan kauppapainotettu reaalin valuuttakurssi (REER) oli yhtä vahva viimeksi vuoden 2016 helmikuussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/202148_1/

Kaupankäynti alkoi Pekingin pörssissä

Kaupankäynti alkoi maanantaina 15.11. uudessa Pekingin pörssissä yhteensä 81 yrityksen osakkeilla. Uuden pörssin tarkoituksena on kanavoida rahoitusta erityisesti pienille, innovatiivisille kasvuyrityksille, ja kaupankäynti on rajattu ns. ammatti- ja institutionaalisille sijoittajille. Ensimmäisenä kauppapäivänä osakkeiden kokonaisvaihto oli 9,6 miljardia juania (1,5 miljardia dollaria) ja pörssin markkina-arvoksi kirjattiin noin 290 miljardia juania (46 miljardia dollaria). Kaiken kaikkiaan pörssi on kooltaan pieni, esimerkiksi Shanghain pörssin markkina-arvo on yli 170 kertaa Pekingin pörssiä suurempi. Pirteän avajaispäivän jälkeen Pekingin pörssin päivittäinen kokonaisvaihto on ollut selvästi pienempää ja vaihto on pyörinyt noin 2 miljardissa juanissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202148_2/

Kiina on jo lähes euroalueen vertainen ulkomaisen arvonlisän kuluttaja

OECD julkaisi marraskuun puolivälissä uudet arvonlisäpohjaisen kaupan tilastonsa (Trade in Value Added, TiVA). Uudet tilastot kattavat 66 taloutta ja 45 toimialaa vuosina 1995–2018. Niiden mukaan Kiinan kuluttama ulkomainen arvonlisä (sisältää tavarat ja palvelut) on jatkanut nopeaa kasvuaan ja vuonna 2018 se oli arvoltaan jo 75 % verrattuna Yhdysvaltojen ja 90 % euroalueen ulkoimaisen arvonlisän kulutuksen arvosta. Eniten Kiina kulutti yhdysvaltalaisista arvonlisää (12 % Kiinan ulkomaisen arvonlisän kulutuksesta), japanilaista (8 %), korealaista (7 %), saksalaista (5 %) ja australialaista (5 %). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202148_3/

Kiina linjasi vuoden 2022 talouspolitiikan painopisteitä

Vuosittain järjestettävä talouden työkokous pidettiin Pekingissä viime viikon lopulla (8–10.12.). Pääpainopisteeksi asetettiin tälläkin kertaa talouden vakauden ylläpitäminen ja kaikkia valtion ja paikallishallinnon toimijoita kehoitettiin vakautta ylläpitäviin toimiin. Päätaavoite on pidetty samana jo muutaman vuoden ajan (BOFIT Viikkokatsaus 52/2020). Painopisteiden lisäksi kokouksessa päätetään tavallisesti myös seuraavan vuoden BKT:n kasvutavoitteesta, joka vahvistetaan ja julkaistaan vasta myöhemmin. Tällä kertaa kerrottiin, että talouden kasvuluvut tullaan pitämään sopivalla tasolla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202150_1/

Kiinan keskuspankki laski pankkien varantovaatimusta, mutta rahapolitiikan vieritystä ei ole merkittävästi kevennetty

Liikepankkien varantovelvoitetta laskettiin 0,5 prosenttiyksikköä keskiviikosta 15.12. alkaen. Muutos koski kaikkia pankkeja, paitsi sellaisia pienimpiä pankkeja, joiden varantovaatimustaso on jo nyt alhaisin mahdollinen 5 %. Varantovaatimus vaihtelee Kiinassa pankkien koon mukaan ja

suurten pankkien yleinen varantovaatimustaso laski nyt 11,5 prosenttiin. Keskuspankki myöntää varantovaatimustasoon helpotuksia, jos pankki täyttää tietyt kriteerit. Tällä hetkellä suurin osa pankeista on oikeutettu 1 prosenttiyksikön helpotukseen. Lisäksi keskuspankki tekee pankkikohtaista arviointia sopivasta varantovaatimuksen tasosta. Keskuspankin mukaan painotettu keskimääräinen varantovaatimustaso pankkisektorilla laski 8,4 prosenttiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202150_2/

Kiinassa inflaatio jatkoi kiihtymistä ja talouskasvu hidastumista marraskuussa

Kiinan tilastoviraston mukaan kuluttajahinnat olivat marraskuussa 2,3 % korkeammat kuin vuotta aiemmin, kun vielä syyskuussa inflaatio oli alle yhden prosentin. Syksyn aikana etenkin energian hinta on noussut ja ruoan hinnan lasku vaihtui nousuksi, kun taas muiden hintojen vuosinousu on pysytellyt vakaana noin prosentissa viime kevään jälkeen. Energian hinnan nousu on näkynyt myös tuottajahintojen voimakkaana nousuna viime kuukausina. Kuluttajahintojen nousu on edelleen selvästi hitaampaa kuin vuodelle 2021 asetettu 3 prosentin inflaatoraja.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202150_3/

Rakennuttajien rahoitusongelmat jatkuvat Kiinan kiinteistösektorilla

Viime aikoina otsikoissa pysynyt kiinalaisrakennuttaja Evergrande laiminlöi joulukuun alussa 83 miljoonan dollarin ulkomaisten velkakirjojen kuponkimaksut. Alun perin kuponkimaksut erääntyivät 6.11., mutta maksuille oli annettu 30 päivän jatkoaika. Luottoluokitusyhtiöistä Fitch luokitteli Evergranden ja sen kaksi tytäryritystä laiminlyönnin jälkeen osittain maksukyvyttömiksi (restricted default). Luokitus tarkoittaa, että velan tai korkomaksun laiminlyönnistä huolimatta yritys ei ole vielä aloittanut viralliseen maksukyvyttömyyteen liittyviä konkurssi- tai yrityssaneerausmenettelyjä. Evergrande on perustanut seitsenjäsenisen riskienhallintakomitean, joka koostuu pääasiassa valtioon kytköksissä olevista toimijoista. Järjestelyihin liittyy vahvasti mm. Guangdongin paikallishallinto. Kiinan keskuspankin pääjohtaja Yi Gang ilmoitti Evergranden maksulaiminlyönnin jälkeen, että sijoittajien ja velkojien oikeuksia tullaan kunnioittamaan täysimääräisesti lain mukaisessa etuoikeusjärjestyksessä. Velkajärjestelystä on kuitenkin odotettavissa pitkä ja monimutkainen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202150_4/

Kurssi kohti Kiinaa

Kiinassa käynnissä oleva suuri murros – vihreä siirtymä ja keskiluokan nousu – avaa suomalaisyrityksille uusia mahdollisuuksia. Helppoa maan valloittaminen ei kuitenkaan ole.

<https://kauppapolitiikka.fi/kurssi-kohti-kiinaa/>

Kiinan kyydissä -podcast: Vientiyrietykset tarvitsevat enemmän rohkeutta, arvioi Kauppakamarin Lenita Toivakka: “Ei pidä pelätä kasvua”

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/kl/ab524c1a-e406-49c0-9325-6a62075bb874?ref=ampparit:bd10>

Kiina 20 vuotta WTO:ssa – ripeää kasvua ja kasvavia haasteita

Kiina liittyi Maailman kauppajärjestö WTO:n jäseneksi tiistaina 11.12.2001. Liittymisprosessi oli pitkä ja alkoi jo 1980-luvulla GATT-sopimuksen aikana. Tuona aikana Kiina teki suuria muutoksia talousjärjestelmäänsä siirtyen suunnitelmataloudesta kohti markkinataloutta ja avaamalla markkinoita myös ulkomaisille yrityksille. Ilman uudistuksia WTO-jäsenyys tuskin olisi ollut mahdollinen. <https://www.eurojalous.fi/fi/blogit/2021/kiina-20-vuotta-wto-ssa-ripeaa-kasvua-ja-kasvavia-haasteita/>

BOFIT Kiina-tietoisku 2021: Miten rakennetaan tulevaisuuden kasvu?

Materiaalit <https://www.bofit.fi/fi/bofit/ajankohtaista/uutiset/2021/bofit-kiina-tietoisku-2021/>

MALESIA

Team Finland maa-analyysi: Malesia 2022 Malesian talous elpyy nopeasti COVID:in jälkeen ja maassa on kasvavaa kysyntää suomalaiselle osaamiselle usealla sektorilla. Suurimmat mahdollisuudet liittyvät kiertotalouteen ja ilmastoystävällisiin ratkaisuihin, digitalisaatioon, erilaisiin smart city- hankkeisiin sekä koulutussektoriin. Uusia mahdollisuuksia on avautumassa mm. avaruusteknologian ja kestävänsä metsäteollisuuden aloilla. Malesian liiketoimintaympäristö kuuluu

edelleen maailman avoimimpien joukkoon. Malesia on myös erinomainen portti koko Kaakkois-Aasian nopeasti kasvaville markkinoille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/team-finland-maa-analyysi-malesia-2022-1/384951

SINGAPORE

Singaporen markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Singaporessa menestyminen edellyttää todistettuja hyötyjä, korkeaa laatua ja teknologista edistyskäsitystä sekä kestävä kehityksen ratkaisuja. Maa vannoo digitaalisuuden ja kaiken toiminnan ”älyllistämisen” nimiin. Markkinamahdollisuuksia löytyy esimerkiksi uudistuvasta terveydenhuoltojärjestelmästä, älykaupunkikehityksestä, satamainvestoinneista sekä kestävyyskehityksestä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/maa-analyysi-singapore/384951

AFRIKKA

Maat ja markkinat 3/2021: Suomi pyrkii vauhdittamaan vientiä Afrikkaan - Nigeria, Etelä-Afrikka ja Etiopia ovat potentiaalisia markkinoita, kunhan koronapandemia ja kriisit hellittävät.

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/maat-ja-markkinat-32021-suomi-pyrkii-vauhdittamaan-vientia-afrikkaan-nigeria-etela-afrikka-ja>

Afrikka – toimintaympäristö ja markkinamahdollisuudet – suurlähettiläät kertovat

Tähän hetkeen sopii myös Suomen Afrikka-strategia, jossa painotetaan monipuolisempia, kokonaisvaltaisempia suhteita Afrikan maihin, sekä syvempää vuoropuhelua niin politiikan kuin taloudenkin aloilla. Strategiassa myös asetetaan kova tavoite kaupan kaksinkertaistamiseksi vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kuten strategiassa todetaan, markkina ei ole helppo, mutta se tarjoaa suuria mahdollisuuksia. Kohtaamalla haasteet yhteistyössä yritysten, julkishallinnon, järjestöjen ja tutkimuslaitosten kesken, pärjäämme myös Afrikan markkinoilla.

<https://kauppayhdistys.fi/afrikka-toimintaymparisto-ja-markkinamahdollisuudet/>

ETIOPIA

Suomen kehitysyhteistyö Etiopiassa jatkuu osittain – tilannetta seurataan tarkasti

Laajentunut Tigrayn konflikti vaikuttaa myös Suomen kehitysyhteistyöhön. Suomen tukemissa ohjelmissa toimintaa jatketaan tällä hetkellä niillä alueilla, joilla se on mahdollista. Ulkoministeriön Afrikan ja Lähi-Idän osaston apulaisosastopäällikkö Helena Airaksinen vastaa yhteistyötä koskeviin kysymyksiin.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomen-kehitysyhteistyö-etioopiassa-jatkuu-osittain-tilannetta-seurataan-tarkasti

KENIA

Suomen ja Kenian yhteistyö kitkee sukupuolittunutta väkivaltaa

Suomi ja Kenia ovat aloittaneet yhteistyön naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi Keniassa, jossa sukupuolittunut väkivalta on lisääntynyt Covid-19-pandemian aikana. Suomen tuella Kenia pyrkii myös kasvattamaan johtotehtävissä työskentelevien naisten määrää.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/suomen-ja-kenian-yhteistyö-kitkee-sukupuolittunutta-vakivaltaa

MOSAMBIK

EU:n koulutusoperaatio Mosambikissa alkoi – Suomi mukana

Pohjois-Mosambik on kärsinyt islamistikapinallisten iskuista reilut neljä vuotta. Suomen Mosambikin-suurlähettiläs Anna-Kaisa Heikkinen vastaa kysymyksiin siitä, mitä pohjoisessa Cabo Delgadoon maakunnassa tapahtuu ja kertoo, miksi Suomen on tärkeä osallistua EU:n koulutusoperaatioon.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/eu-n-koulutusoperaatio-mosambikissa-alkoi-suomi-mukana

NAMIBIA

Namibian kaivosalalla markkinamahdollisuuksia suomalaisyrityksille

Kaivannaisten kohoavien maailmanmarkkinahintojen myötä Namibian kaivosalan näkymät ovat valoisat. Koekaivauksia tehdään esimerkiksi uraanin, sinkin, kuparin, fosfaatin sekä eri akkumineraalien tiimoilta. Toiminnan kasvu tuo markkinamahdollisuuksia myös suomalaisille. Mahdollisuuksia löytyy teknologian myymisestä ja kaivannaisten prosessoimisesta aina energia- ja vesiratkaisuiden tarjoamiseen. Kunnianhimoiset suunnitelmat vihreän vedyn tuotannosta mahdollistavat ”vihreiden mineraalien” jalostamisen. Namibia tavoittelee myös alan arvoketujen kehittämistä. Myös suomalainen akkuekosysteemi ja kierrätysosaaminen kiinnostavat.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/namibian-kaivosalalla-markkinamahdollisuuksia-suomalaisy yrityksille/384951

RUANDA

Ruandan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Ruandan liiketoimintaympäristö on toimiva. Maa on panostanut voimakkaasti ulkomaisten yritysten houkutteluun ja pyrkii alueelliseksi logistiseksi ja markkinahubiksi, eräänlaiseksi Afrikan Dubaiksi. Suomalaisille yrityksille liiketoimintamahdollisuuksia löytyy etenkin kiertotalouden, logistiikan ja kaivosteollisuuden piiristä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ruandan-markkinamahdollisuudet-suomalaisy yrityksille/384951

TANSANIA

Tansanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tansanian liiketoimintaympäristö on ollut melko haasteellinen, mutta sen parantaminen on yksi maan uuden hallinnon tärkeimmistä tavoitteista. Dialogi yksityisen sektorin kanssa on parantunut ja ongelmakohtiin on puututtu. Suomalaisy yrityksille löytyy markkinamahdollisuuksia etenkin maataloudesta, metsäsektorilta, logistiikasta ja ICT-alalta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tansanian-markkinamahdollisuudet-suomalaisy yrityksille/384951

EUROOPPA

Interreg Baltic Sea Region -ohjelma edistää hyvinvointia Itämeren alueella

Valtioneuvosto hyväksyi 11.11.2021 Suomen osallistumisen Interreg Baltic Sea Region -ohjelmaan, joka on yksi Euroopan alueellisen yhteistyön (Interreg) ohjelmista. Ohjelmalla on keskeinen rooli EU:n Itämeri-strategian toteuttamisessa.

Ohjelman tavoitteena on edistää kansainvälisellä yhteistyöllä innovatiivisia, vesistöjä suojelevia ja ilmastoneutraaleja ratkaisuja Itämeren alueella. Tavoitteeseen päästään muun muassa luomalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia digitalisaatiota hyödyntäen, sekä kehittämällä ja toteuttamalla uusia ratkaisuja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tarkoitus on myös tukea ja koordinoita yritysten ja kansalaisyhteiskunnan aloitteita kiertotalouden edistämiseksi.

<https://bit.ly/3kyc8s8>

Ministerit Lintilä ja Saarikko keskustelevat komissaari McGuinnessin kanssa EU:n kestävän rahoituksen kriteereistä

Komissaari Mairead McGuinness vieraillee Suomessa 10.–12.11. elinkeinoministeri Mika Lintilän ja valtiovarainministeri Annika Saarikon kutamana. Ministerit keskustelevat komissaarin kanssa EU:n taksonomiasta, eli kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmästä ja etenkin sen energiaan ja metsiin liittyvistä kokonaisuuksista. Komissaari tapaa Helsingissä myös pääministeri Sanna Marinin ja maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän. <https://bit.ly/3onuhKo>

Arviointi: Suomen takausohjelma parantanut pk-yritysten rahoituksen saatavuutta

Suomen takausohjelman tarkoituksena on ollut tukea pk-yritysten rahoituksen saatavuutta tarjoamalla pankeille takauksia yrityslainoihin. Työ- ja elinkeinoministeriön tilaaman arvioinnin mukaan takausohjelma on saavuttanut hyvin sille asetetut elinkeinopoliittiset tavoitteet. Julkiselle rahoitukselle on saatu kymmenkertainen vipuvaikutus.

<https://bit.ly/3DjqwvR>

Suomi mukana kilpailupolitiikan puolustajien esiinmarssilla

EU:n kilpailupolitiikka ei ole ollut korkeassa kurssissa kaikissa EU-maissa viime vuosien aikana. Se on leimattu joillain ilmansuunnilla jäykäksi, naiiviksi ja jopa vanhentuneeksi välineeksi. Keskustelu lähti kunnolla liikkeelle, kun Euroopan komissio kielsi helmikuussa 2019 Siemensin ja Alstomin yritysfuusion EU:n kilpailusääntöjen vastaisena.

Kilpailupolitiikan ”päivitystä” peräänkuuluttaneet maat ovat pitäneet esillä vaatimusta kilpailusääntöjen joustavoittamisesta, jotta EU:n kilpailukyky suhteessa kolmansiin maihin vahvistuu. Koronapandemian jälkimainingeissa keskusteluun on tullut uusia sävyjä: viime aikoina EU:n kilpailu- ja valtiontukipolitiikan höllentämistä on perusteltu myös EU:n resilienssin eli kriisikestävyyden turvaamisella. Muutospaineet ovat kulminoituneet erityisesti yrityskauppavalvontaan ja niin sanottuja IPCEI-hankkeita koskeviin valtiontukisääntöihin. IPCEI on lyhenne sanoista Important Project of Common European Interest eli Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke. <https://bit.ly/3c9kbHo>

Syksyn 2021 talousennuste: elpymisestä kasvuun haasteista huolimatta

Syksyn 2021 talousennusteen mukaan EU:n talouden ennakoitaan jatkavan kasvuaan ennustejaksolla siten, että kasvu on 5 % vuonna 2021, 4,3 % vuonna 2022 ja 2,5 % vuonna 2023. Euroalueen kasvuvauhdin ennustetaan vuosina 2021 ja 2022 olevan sama kuin koko EU:ssa ja 2,4 % vuonna 2023. Suomessa kasvu on ennusteen mukaan 3,4 % vuonna 2021, 2,8 % vuonna 2022 ja 2,0 % vuonna 2023. EU:n talous elpyy pandemian aiheuttamasta taantumasta odotettua nopeammin. Kasvu alkoi elpyä keväällä, kun rokotuskampanjat etenivät ja rajoituksia alettiin purkaa, ja jatkui samaa vauhtia kesän ajan talouden uudelleenavaamisen ansiosta. Havaittavissa on myös epäsuotuisaa kehitystä. Ennusteiden toteutuminen riippuu vahvasti kahdesta tekijästä: koronapandemian kehityksestä sekä vauhdista, jolla tarjonta pystyy mukautumaan kysynnän nopeaan nousuun talouden uudelleenavaamisen jälkeen.

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 11. marraskuuta 2021

Euroopan elpymissuunnitelma Suomessa

Euroopan toipuminen koronapandemian taloudellisista, rahoituksellisista ja sosiaalisista seurauksista on Suomen talouden edun mukaista, sillä Suomi on erittäin riippuvainen kaupasta muiden Euroopan maiden kanssa.

Euroopan komission kesän 2021 talousennusteen mukaan Suomen reaalisen bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan 2,7 prosenttia vuonna 2021, kun vuonna 2020 taantuma oli -2,8 prosenttia. Näin ollen kriisin vaikutukset Suomen talouteen olivat vähäisemmät kuin euroalueella keskimäärin.

https://finland.representation.ec.europa.eu/strategia-ja-painopisteet/eun-elpymissuunnitelma_fi

Komissio jatkaa valtiontukisääntöjen korona-ajan joustoja 30.6.2022 asti sekä laajentaa niiden käyttöä

Euroopan komissio päätti 18.11.2021 jatkaa koronakriisin takia joustavoitettuja valtiontukisääntöjä 30.6.2022 asti. Suomessa voimassaolon pidennys helpottaa yritysten kustannustuen viidennen hakukierroksen täytäntöönpanoa. Lisäksi komissio linjasi, että sääntöjä laajennetaan investointeja ja vakavaraisuutta edistäviin tukiin. Uudet tukimuodot ovat voimassa 31.12.2022 ja 31.12.2023 asti. <https://bit.ly/3FtqqW>

Komissiolta kolme uutta ympäristöehdotusta Komissio on hyväksynyt uusia aloitteita, jotka ovat tarpeen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamiseksi. Aloitteet koskevat metsäkadon pysäyttämistä, kestävä jätteenhuoltoa ja maaperän tervehdyttämistä. Komission

uudella metsäkatoa koskevalla asetuksella taattaisiin, että tuotteet, joita ostetaan, käytetään ja kulutetaan EU:n markkinoilla, eivät pahenna maailmanlaajuisia metsäkatoa eivätkä heikennä metsien tilaa. Jätteen siirtoasetukseen tehtävillä muutoksilla komissio ehdottaa muun muassa tiukempia sääntöjä jätteen viennille ja tehokkaampaa järjestelmää jätteen kierrättämiseksi raaka-aineeksi. Maaperän tervehtymiseksi komissio esitti EU:n uuden maaperästrategian, jossa vahvistetaan puitteet ja konkreettiset toimenpiteet maaperän suojelemista, ennallistamista ja kestävästä käytöstä varten.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissiolta-kolme-uutta-ymparistoehdotusta-2021-11-17_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 18. marraskuuta 2021

Pääomamarkkinaunioni: Komissio ehdottaa uusia toimenpiteitä Euroopan pääomamarkkinoiden vahvistamiseksi

Pääomamarkkinaunionin tavoitteena on luoda EU:hun todelliset pääoman sisämarkkinat. Euroopan komissio on nyt hyväksynyt toimenpidepaketin, jolla parannetaan yritysten kykyä hankkia pääomaa kaikkialla EU:ssa ja varmistetaan, että eurooppalaiset saavat parasta mahdollista vastinetta talletuksilleen ja sijoituksilleen. Komission ehdotuksilla parannetaan eurooppalaisten yritysten yhteyttä sijoittajiin ja yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta. Niillä myös laajennetaan vähittäissijoittajien sijoitusmahdollisuuksia ja yhdennetään EU:n pääomamarkkinoita. Samalla autetaan Euroopan taloutta elpymään koronakriisistä ja edistetään digitaalista ja vihreää siirtymää. Komissio on myös julkaissut tiedonannon, jossa esitetään toimet, joita se aikoo ensi vuonna toteuttaa markkinoiden edistämiseksi. <https://bit.ly/3nYqV8i>

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 25. marraskuuta 2021

Eurooppalainen demokratia: komissiolta poliittista mainontaa, vaalioikeuksia ja puolerahoitusta koskevat uudet säädökset

Komissio on esittänyt poliittisen mainonnan läpinäkyvyyttä ja kohdentamista koskevan ehdotuksen. Ehdotus on osa toimenpiteitä, joilla pyritään suojelemaan vaalien luotettavuutta ja turvaamaan avoin demokraattinen keskustelu. Ehdotettujen sääntöjen mukaan kaikki poliittiset mainokset olisi selvästi merkittävä mainonnaksi ja niissä olisi ilmoitettava muun muassa, kuka ne on maksanut ja kuinka paljon ne ovat maksaneet. Komissio on ehdottanut myös tarkistuksia EU-sääntöihin, jotka koskevat ns. liikkuvia EU:n kansalaisia (EU-kansalaisia, jotka asuvat muussa EU-maassa kuin kansalaisuusmaassaan) ja heidän äänioikeuttaan europarlamentti- ja kunnallisvaaleissa sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden rahoitusta. <https://bit.ly/3nYolZ7>

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 25. marraskuuta 2021

Talouselämyksen EU-ohjausjakson syyspaketti: EU jättää kriisin taakseen entistä vahvempana ja muuttuu vihreämmäksi ja digitaalisemmaksi

Talouselämyksen EU-ohjausjakson syyspaketti perustuu syksyn 2021 talousennusteeseen, jossa todettiin, että Euroopan talous on siirtymässä elpymisestä kasvuun, mutta edessä on nyt uusia epäsuotuisia kehityssuuntauksia. Syyspaketti sisältää vuotuisen kestävä kasvun strategian, lausunnot euroalueen alustavista talousarviosuunnitelmista vuodeksi 2022, euroaluetta koskevat politiikkasuositukset ja komission ehdotuksen yhteiseksi työllisyysraportiksi. <https://bit.ly/3lckikn>

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 25. marraskuuta 2021

EU ehdottaa ihmisten salakuljetukseen tai ihmiskauppaan osallistuvien

liikenteenharjoittajien asettamista mustalle listalle Tukeakseen hybridihyökkäysten kohteeksi joutuvia EU-maita komissio on ehdottanut toimenpiteitä, jotka ovat osa EU:n yhtenäistä vastausta tilanteeseen EU:n Valko-Venäjän vastaisella ulkorajalla. Toimenpiteillä on tarkoitus estää ja rajoittaa sellaisten liikenteenharjoittajien toimintaa, jotka osallistuvat EU:hun suuntautuvaan ihmisten salakuljetukseen tai ihmiskauppaan tai helpottavat sitä. Toimenpiteitä toteutettaisiin tapauskohtaisesti, ja niitä voisivat olla toiminnan harjoittamisen rajoittaminen unionin markkinoilla, liikennelupien tai tankkausta ja huoltoa EU:n alueella koskevien oikeuksien keskeyttäminen ja kielto kulkea EU:n alueen kautta, lentää sen yli, tehdä teknisiä välilaskuja tai käydä EU:n satamissa. EU aikoo myös lisätä humanitaarista apua Valko-Venäjän rajalle jääneille haavoittuvassa asemassa oleville pakolaisille ja siirtolaisille. Lisäksi komissio antaa rahoitusta

vapaaehtoisen paluun tukemiseen Valko-Venäjältä lähtömaihin.

<https://bit.ly/3D07BVR>, Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 25. marraskuuta 2021

Turvapaikka- ja palauttamisasiat: Komissio on ehdottanut väliaikaisia toimenpiteitä EU:n Valko-Venäjän vastaisella ulkorajalla vallitsevan hätätilanteen vuoksi

Komissio on esittänyt väliaikaisia turvapaikka- ja palauttamistoimenpiteitä, joilla autetaan Latviaa, Liettuaa ja Puolaa selviytymään Valko-Venäjän vastaisella EU:n ulkorajalla vallitsevasta hätätilanteesta. Näillä kolmella maalla on muun muassa mahdollisuus pidentää turvapaikkahakemusten rekisteröintiä nykyisistä 3–10 päivästä neljään viikkoon. Maat voivat myös soveltaa turvapaikkamenettelyä rajalla. Vastaanotto-olosuhteissa keskitytään perustarpeisiin, kuten tilapäismajoitukseen, ruokaan, veteen, vaatteisiin, riittävään terveydenhuoltoon ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden auttamiseen ihmisarvoa kunnioittaen. Palauttamismenettelyn osalta asianomaiset EU-maat voivat soveltaa yksinkertaistettuja ja nopeampia kansallisia menettelyjä. EU:n virastot ovat valmiina auttamaan jäsenvaltioita niiden pyynnöstä. Komissio arvioi tilannetta säännöllisesti uudelleen ja voi ehdottaa neuvostolle näiden väliaikaisten toimenpiteiden voimassaolon jatkamista tai niiden kumoamista. <https://bit.ly/3EVXZxj>; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. joulukuuta 2021

Global Gateway: jopa 300 miljardia euroa kestävien yhteyksien edistämiseen eri puolilla maailmaa

Global Gateway -strategiassa on kyse investoinneista, joilla edistetään demokraattisia arvoja ja korkeita standardeja, hyvää hallintotapaa ja läpinäkyvyyttä, yhdenvertaisia kumppanuuksia sekä vihreitä ja turvallisia infrastruktuureja. Sillä halutaan tukea kestäviä ja luotettuja yhteyksiä ihmisten ja maapallon hyväksi, jotta voidaan vastata kiireellisimpiin maailmanlaajuisiin haasteisiin. Tällaisia ovat ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu, terveysturvan parantaminen sekä kilpailukyvyyn ja globaalien toimitusketjujen vahvistaminen. Strategialla pyritään saamaan vuosina 2021–2027 aikaan maailmanlaajuisen elpymisen tueksi 300 miljardin euron investoinnit, joissa otetaan huomioon kumppaneiden tarpeet ja EU:n omat edut. Käytössä on Team Europe -lähestymistapa, joka kokoaa yhteen EU:n, sen jäsenmaat sekä niiden rahoitus- ja kehityslaitokset. Strategialla pyritään saamaan yksityinen sektori investoimaan hankkeisiin, joilla saadaan aikaan todellista muutosta. <https://bit.ly/33kQimp>; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. joulukuuta 2021

Edustuston talouspoliittinen neuvonantaja Vesa-Pekka Poutanen: Talouspolitiikan EU-ohjausjakson syyspaketista Komissio hyväksyi kaksi viikkoa sitten, 24. marraskuuta, talouspolitiikan EU-ohjausjakson syyspaketin ja käynnisti näin vuoden 2022 talouspolitiikan EU-ohjausjakson. Talouspolitiikan EU-ohjausjakso tarjoaa puitteet jäsenmaiden talous- ja työllisyyspolitiikkojen koordinoinnille. Sillä on nyt Euroopan talouksien elpyessä koronakriisin aiheuttamasta sokista erityisen merkittävä rooli, varsinkin kun otetaan huomioon talouksien vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos. Syyspaketti sisältää useita eri asiakirjoja, joista keskeisimmät ovat vuotuinen kestävä kasvun selvitys, varoitusmekanismia koskeva kertomus, lausunnot euroalueen valtioiden alustavista talousarviosuunnitelmista vuodeksi 2022, euroaluetta koskevat politiikkasuositukset ja komission ehdotus yhteiseksi työllisyysraportiksi. Vuotuisessa kestävä kasvun selvityksessä hahmotellaan EU:n talous- ja työllisyyspolitiikan painopisteet seuraavien 12–18 kuukauden ajaksi. <https://bit.ly/3y9QNL8>; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 9. joulukuuta 2021

Tavoitteena työolojen parantaminen alustatyössä Euroopan komissio ehdotti useita toimia, joilla työoloja alustatyössä voidaan parantaa ja EU:ssa toimivien työtä välittävien digitaalisten alustojen kestävä kasvua tukea. Uusilla säännöllä varmistetaan, että alustojen kautta työskentelevät pääsevät osallisiksi heille kuuluvista työntekijöiden oikeuksista ja sosiaalietuuksista. <https://bit.ly/3ITaxhn>; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 9. joulukuuta 2021

EU-maiden ministerit hyväksyivät vähimmäispalkkadirektiivin

EU-maiden työllisyys- ja sosiaaliasioiden vastaavat ministerit hyväksyivät yleisnäkemyksen riittäviä vähimmäispalkkoja koskevasta direktiivistä. Direktiiviehdotuksen tavoitteena on vähentää työssäkäyvien köyhyyttä määrittelemällä keinoja, joilla jäsenvaltioiden tulee edistää lakisääteisen

vähimmäispalkan riittävyttä, työehtosopimustoimintaa ja vähimmäispalkkasäännösten toimeenpanoa. <https://bit.ly/3LuG0A9>; TEM- Uutiskirje 9.12.2021

Komissiolta ehdotus työolojen parantamisesta alustatyössä

Euroopan komissio antoi 9.12.2021 direktiiviehdotuksen työolojen parantamisesta alustatyössä. Ehdotus sisältää säännökset alustatyötä tekevien työoikeudellisen aseman määrittämisestä sekä alustatyötä koskevia muita vaatimuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö alkaa arvioida ehdotusten suhdetta Suomen lainsäädäntöön.

Alustatyöllä tarkoitetaan työtä, jota yritykset välittävät työntekijöille tai itsensä työllistäjille digitaalisten alustojen kautta. Asiakkaille voidaan tarjota esimerkiksi ruoan ja tavaroiden kuljetusta tai palveluita verkon välityksellä. <https://bit.ly/3FeAL5m> TEM-Uutiskirje 17.12.2021

Uusi EU:n toimintakehys hiilestä irtautumiseksi kaasumarkkinoilla, vedyn käytön edistämiseksi ja metaanipäästöjen vähentämiseksi EU:n energiankulutuksessa tulisi vapautua hiilestä, jotta kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja jotta EU:sta voisi tulla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä. Tämän päämäärän saavuttamiseksi komissio hyväksyi joukon lainsäädäntöehdotuksia, joilla pyritään helpottamaan uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen, kuten vedyn, käyttöönottoa ja takaamaan energiavarmuus kaikille eurooppalaisille. Jatkotoimina EU:n metaanistrategiaan ja kansainvälisiin sitoumuksiin komissio esitti myös ehdotuksia metaanipäästöjen vähentämiseksi energia-alalla Euroopassa ja maailmanlaajuisessa toimitusketjussa. <https://bit.ly/3piBKMF> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. joulukuuta 2021

Komissio ehdottaa ympäristönsuojelun vahvistamista rikoslainsäädännön avulla

Komissio on hyväksynyt ehdotuksen uudeksi EU-direktiiviksi, jolla puututaan ympäristörikollisuuteen. Ehdotuksella tehostetaan luonnonsuojelua velvoittamalla EU-maita puuttamaan asiaan rikosoikeudellisin toimenpitein. Ehdotuksessa määritellään uudet ympäristörikokset, asetetaan seuraamusten vähimmäistaso ja vahvistetaan lainvalvontayhteistyön tehokkuutta. Lisäksi siinä veloitetaan EU-maat avustamaan ihmisiä, jotka ilmoittavat ympäristörikoksista. Ehdotuksella suojellaan luontoa ja luonnonvaroja sekä ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. <https://bit.ly/3sjdGLf> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. joulukuuta 2021

Uusilla liikennealan ehdotuksilla tavoitellaan parempaa tehokkuutta ja kestävämpää matkustamista

Komissio on hyväksynyt neljä ehdotusta, joilla nykyaikaistetaan EU:n liikennejärjestelmää. Tarkoituksena on tukea siirtymistä puhtaampaan, vihreämpään ja älykkäämpään liikkuvuuteen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Ehdotuksilla lisätään liikenneyhteyksiä ja siirretään entistä suurempi osa matkustaja- ja tavaraliikenteestä rautateille ja sisävesille. Lisäksi tuetaan latauspisteiden, vaihtoehtoisen tankkausinfrastruktuurin ja uuden digitaaliteknologian käyttöönottoa. Ehdotuksissa kiinnitetään myös enemmän huomiota kestäväan kaupunkiliikenteeseen ja helpotetaan eri liikennevaihtoehtojen valintaa tehokkaassa multimodaalisessa liikennejärjestelmässä. Näillä ehdotuksilla autetaan liikennesektoria vähentämään päästöjään 90 prosentilla. <https://bit.ly/3FdRfL0> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. joulukuuta 2021

Kahden eurooppalaisen kansalaisaloitteen rekisteröintihakemukset käsitelty Komissio on päättänyt rekisteröidä eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Green VAT – EU:n vihreä ALV kestävien ja ympäristöystävällisten tuotteiden ja palvelujen edistämiseksi”. Aloitteessa pyydettiin komissiolta säädösehdotusta vihreiden tuotteiden ja palvelujen ALV-kannan alentamiseksi. Koska aloite täyttää tarvittavat edellytykset, komissio katsoo, että se on rekisteröitävä. Komissio ei ole tässä vaiheessa analysoinut aloitteen sisältöä. Lisäksi komissio on evännyt rekisteröintihakemuksen, joka koskee ”EVE-aloitetta päätöksenteko-oikeuden luomiseksi”. Aloitteessa pyydetään komissiota tekemään ehdotus uudesta perusoikeudesta, jolla unionin toimielinten tasolle luotaisiin suoran demokratian järjestelmä. Koska EVE-aloitteen tavoite voitaisiin saavuttaa vain muuttamalla perussopimuksia, aloitetta ei voitu rekisteröidä. <https://bit.ly/3yFZfCc> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. joulukuuta 2021

Komissio ehdotti päivitettyjä sääntöjä Schengen-alueen hallinnoimiseksi. Ehdotetulla Schengen-aluetta koskevien sääntöjen päivityksellä pyritään varmistamaan, että sisäraajatarkastusten palauttamista käytetään vasta viimeisenä keinona. Uusilla säännöillä on myös tarkoitus ottaa koronapandemiasta saatujen kokemusten pohjalta käyttöön yhteisiä välineitä ulkorajavalvonnan tehostamiseksi kansanterveyskriisien yhteydessä. Lisäksi Schengen-sääntöjen päivityksellä etsitään ratkaisuja tilanteisiin, joissa muuttajia käytetään välineinä politiikassa. Sama tavoite on myös rinnakkaisella ehdotuksella toimenpiteistä, joita jäsenmaat voivat tällaisessa tilanteessa toteuttaa turvapaikka- ja palauttamisasioissa.

<https://bit.ly/30EWKn2> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. joulukuuta 2021

ESPANJA

Espanjan talouskasvu odotettua heikompaa ja EU-elpymisvarojen toimeenpano takkuua - jääkö Espanja jälkeen muista EU-maista?

Vuoden 2021 talouskasvu on Espanjassa jäämässä alle viiden prosentin, ja paluu pandemiaa edeltäneelle BKT-tasolle tapahtuu monia maita hitaammin. Budjettialijäämän ja velkasuhteen tasapainottamisessa luotetaan vielä talouskasvuun. EU-elpymisvarojen toimeenpano ei ole edennyt toivottua tahtia, mutta vauhdin odotetaan ensi vuonna kiihtyvän. Tärkeät päätökset työmarkkina- ja eläkereformeista ovat käsillä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/espanjan-talouskasvu-odotettua-heikompaa-ja-eu-elpymisvarojen-toimeenpano-takkuua-jaako-espanja-jalkeen-muista-eu-maista-/384951

IRLANTI

Cyber security – Ireland Offers Opportunities for Finnish Cyber Security Expertise

Ireland is a small island, but as far as cyber security opportunities are concerned, it is a big fish thanks to its place as a hub for data storage, ICT and pharma companies in Europe.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kyberturvallisuussektorilla-irlannissa-mahdollisuuksia-suomalaisyrittäjille/384951

Irlannissa mittavia investointeja vihreään siirtymään ja digitalisaatioon

Irlanti pyrkii vastaamaan koronan, ilmastonmuutoksen ja brexitin taloudelle luomiin haasteisiin EU:n elpymisrahoituksella, talouden elpymissuunnitelmalla ja pitkän aikavälin kehityssuunnitelmalla. Suunnitelmissa on isoja infrastruktuurihankkeita, liikenteen sähköistämistä, mittavaa uudis- ja korjausrakentamista sekä panostuksia digitaalisuuteen ja energiatehokkuuteen. Suomalaisilla yrityksillä on Irlannille paljon annettavaa kaikessa tässä. Myös Irlannin tuore ilmastolaki ja sitä täydentävä ilmastotoimintasuunnitelma tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisyrityksille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/irlannissa-mittavia-investointeja-vihreaan-siirtymaan-ja-digitalisaatioon/384951

ISLANTI

Islannissa kaikki järjestyy rennosti

Työssäkin yhdistyy tekeminen ja huvi ja saunassa viihdytään aina buumiksi saakka.

<https://kaupppolitiikka.fi/islannissa-kaikki-jarjestyy-rennosti/>

KROATIA

Operoiko EU:n elpymisväline Kroatian terveyssektorin kipupisteet kuntoon?

Kroatian elpymissuunnitelma on yli tuhatsivuinen dokumentti, jonka Euroopan komissio hyväksyi heinäkuussa 2021. Suunnitelman konkreettisin osio on terveyssektoria koskeva luku, jossa eritellään reformi- ja investointitarpeita paikoittain hyvinkin yksityiskohtaisesti terveellisten elämäntapojen edistämiskampanjoista aina lääketieteen robotiikkaan tai lääkkeiden varastointi- ja kulunseurantajärjestelmien kehittämiseen asti. Kroatiassa on perinteisesti korkeatasoista lääketieteen osaamista ja esimerkiksi elinsiirroissa Kroatia on maailman huippua asukaslukuun

suhteutettuna. Vaikkei EU:n elpymisväline välttämättä ratkaise kaikkia Kroatian terveyssektorin kipupisteitä, avaavat tarjolla olevat hanke- ja rahoitusmahdollisuudet täysin uudenlaisia ikkunoita suomalaisillekin tehdä onnistuneita markkina-avauksia Kroatiaan.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/operoiko-eu-n-elpymisvaline-kroatian-terveyssektorin-kipupisteet-kuntoon-/384951

RANSKA

Ranska digitalisoituu: teollisuus, yritykset ja julkinen sektori hyötyvät elvytyspaketista

Ranska julkisti jo viime vuoden syksyllä kunnianhimoisen 100 miljardin euron elvytyspaketin, josta 60 prosenttia on kansallista rahoitusta ja 40 prosenttia EU-rahoitusta. Digitalisaatio on yksi elvytyspaketin kulmakivistä ja siihen on allkoitu seitsemän miljardia euroa. Investointeja suunnataan teollisuuden, yritysten ja julkisen sektorin digitalisaatioon sekä strategisiin sektoreihin, joita ovat esimerkiksi tekoäly, 5G, kyberturvallisuus, pilvipalvelut ja kvanttilaskenta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranska-digitalisoituu-teollisuus-yritykset-ja-julkinen-sektori-hyotyvät-elvytyspaketista/384951

Ranska – EU:n puheenjohtajuus 2022

Ranskan tulevaa puheenjohtajuutta Euroopan unionin neuvostossa voitaisiinkin kuvata termein: elpyminen, voima, yhteenkuuluvuus.

<https://fi.ambafrance.org/Ranska-EU-n-neuvoston-puheenjohtajana-2022>

<https://www.eesc.europa.eu/pt/about/cooperation-other-institutions/priorities-during-european-presidencies/french-presidency-council-eu>

<https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/europe/the-french-presidency-of-the-council-of-the-european-union/>

ROMANIA

Katsaus Romanian energiasektoriin

Romania aikoo investoida 22 miljardia euroa energiasektoriinsa vuoteen 2030 mennessä. Keskeisinä periaatteina energiaturvallisuus, omavaraisuus, dekarbonisaatio ja energiatehokkuus. Hiilivoimaloista luovutaan 2032 mennessä. Panostuksia suunnitellaan tehtävän uusiutuviin energialähteisiin, maakaasuun ja ydinenergiaan. Tarkoituksena on myös uudistaa voimaloita, digitalisoida verkkoja ja parantaa rakennusten energiatehokkuutta. Romanian energiaministeriö valmistelee vetystrategiaa. Romanian investointisuunnitelmat tarjoavat erinomaisia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille ml. suomalaiselle teknologia-, innovaatio- ja automaatio-osaamiselle.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-romanian-energiasektoriin/384951

RUOTSI

Ruotsi panostaa merkittäviä summia tie- ja rataverkoston kehittämiseen. Investoinneissa painotetaan elinkeinoelämän tarpeita ja ilmastotavoitteita. Tavoitteena on päästöjen alentaminen ja kuljetusten tehostaminen eri alueiden välillä.

<https://www.finsve.com/uutiset/ruotsi-suunnittelee-isoja-liikenneinvestointeja>

SAKSA

Keskuskauppakamarin Romakkaniemi: Saksan uusi hallitus astuu virkaansa, mutta mikä muuttuu?

Saksassa aloittaa tänään uusi liikennevalohallitus, eli sosialidemokraattien, liberaalien ja vihreiden muodostama koalitio. Suomen ja talouden kannalta mielenkiintoinen kysymys on, mikä muuttuu Saksan politiikassa ja EU-linjauksissa. Lyhyt vastaus tähän on: yllättävän vähän, arvioi Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi.

<https://kauppakamari.fi/tiedote/keskuskauppakamarin-romakkaniemi-saksan-uusi-hallitus-astuu-virkaansa-mutta-mika-muuttuu/>

Saksalais-Suomalainen kauppakamari: Näin saksalaisyritykset näkevät Suomen: Yrityskyselyn tulokset 2021

Saksalaisyritykset investoivat Suomeen enemmän, jos Suomen politiikka ja hallinto mahdollistaisivat pitkäjänteisen suunnittelun. Myös ulkomaisen ammattitaitoisen työvoiman

maahanmuuton esteitä olisi purettava, jotta investointeja oltaisiin valmiita tekemään. Saksalais-Suomalainen Kauppakamari on tehnyt neljännen kerran yrityskyselyn Suomessa toimiville saksalaisyrityksille marraskuussa 2021. Kysely lähetettiin 362 yritykselle ja vastauksia saatiin 130, jolloin vastausprosentti on 35,9 %. Vastausprosentin perusteella kyselyn vastaukset heijastavat uskottavasti yrityskentän näkemyksiä nykytilanteesta, tulevaisuudesta sekä monista erilliskysymyksistä, kuten ulkomaisen työvoiman saatavuudesta ja saksan kielen osaamisen tarpeellisuudesta yrityksissä.

Suomessa toimii yli 300 saksalaisomisteista yritystä, jotka työllistävät yli 21 000 työntekijää.

Saksalaisyritykset ovat kolmanneksi suurin ulkomainen työnantajaryhmä Suomessa, liikevaihdoiltaan jopa toisella sijalla ruotsalaisten jälkeen. Kyselyyn vastanneet yritykset ovat sekä pk-yrityksiä että pörssilistattuja suuryrityksiä. Pelkästään kyselyyn vastanneet yritykset työllistävät Suomessa yli 15 000 työntekijää.

<https://ahkfinnland.de/fi/tietopankki/ajankohtaista/news-details-fi/naein-saksalaisyritykset-naekevaet-suomen-yrityskyselyn-2021-tulokset>

SLOVAKIA

Katsaus Slovakian taloustilanteeseen syksyllä 2021 Slovakian talousministeriön tuoreimman ennusteen mukaan talous tulee kasvamaan 3,7 % vuonna 2021 ja 4,2 % vuonna 2022. Työttömyys laskee vähitellen, mutta pysyy edelleen kriisiä edeltäneen tason yläpuolella. Slovakian vuotuinen inflaatio nousi 5,1 %: in lokakuussa 2021, mikä oli korkein luku kolmeentoista vuoteen. Investointien ennakkoidaan kiihtyvän vuonna 2022 EU:n rakennerahastojen ja EU:n uuden elvytysvälineen tuella, mutta autoteollisuuden haasteet tuovat epävarmuutta talouteen.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-slovakian-taloustilanteeseen-syksylla-2021/384951

Katsaus Slovakian energiapolitiikkaan syksyllä 2021

Slovakian energian kulutuksesta maakaasu kattaa noin 24 %, ydinvoima 23 %, maaöljy 22 %, hiili 16 %, uusiutuvat energialähteet ja energijäte 14 % sekä (tuonti)sähkö 1 %.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-slovakian-energiapolitiikkaan-syksylla-2021/384951

SLOVENIA

Slovenian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tällä hetkellä lupaavimpia sektoreita ovat bio- ja kiertotalous, joka on Sloveniassa strateginen prioriteettiala, sekä digitalisaatio, johon liittyy myös 5G/6G-tekniologia- ja kyberturvallisuushankkeita. Potentiaalisesti kiinnostava teollisuusinvestointihanke on Krškon ydinvoimalan uusi reaktori.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/slovenian-markkinamahdollisuudet-suomalaisyrityksille-1/384951

SVEITSI

Uutisia Sveitsistä

Chamber of Commerce Finland-Switzerland: Newsletter, November 2021

<https://www.finncham.fi/news/2021/12/9/chamber-of-commerce-finland-switzerland-newsletter-november-2021>

TANSKA

Tanskan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tanskan talous selvisi koronapandemiasta odotettua paremmin. Talouden kasvua vauhdittavat kotimainen kysyntä, viennin elpyminen ja mittavat infrastruktuurihankkeet. Teollisuuden, hallituksen ja yritysten painopistealoja tulevat olemaan ilmastotoimet, vihreä siirtymä, digitalisaatio ja terveystekniologia. Merituulivoiman tuotanto kaksinkertaistuu. Suomalaisyrityksille mahdollisuuksia löytyy voimatalouden, cleantechin, meriteollisuuden, ICT:n, terveyssektorin, rakennusteollisuuden ja palvelusektorin aloilla.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tanskan-markkinamahdollisuudet-suomalaisyrityksille-1/384951

Tanskan taloustilanne ja markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tanskan voimakas talouskasvu ja monet suuret infrastruktuurihankkeet tarjoavat mielenkiintoisia markkinamahdollisuuksia suomalaisille vientiyrityksille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/tanskan-taloustilanne-ja-markkinamahdollisuudet-suomalaisyrityksille/384951

TURKKI

Maa-analyysi: Turkki

Talouden ja politiikan epävarmuustekijöistä huolimatta Suomen ja Turkin välinen kauppa on vahvassa kasvussa. Turkin suuri keskiluokka, nuori väestö ja geostrateginen sijainti tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Heikko liira ja alhainen öljynhinta tekevät maasta houkuttelevan tuotantokohteen. Älykkäillä energia-, Teollisuus 4.0:n ja 5G-verkkojen ratkaisuilla on kysyntää Turkissa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/maa-analyysi-turkki/384951

Tuulahdus Turkin markkinoilta: tavoitteena tuplata Suomen ja Turkin välinen kauppa

Merhaba! Reilu kolme kuukautta on takana Ankaran suurlähetystössä Team Finland - erityisasiantuntijana eikä tylsää päivää ole ollut. Ensi töiksemme asetimme kunnianhimoisen, mutta realistisen tavoitteen Team Finland Turkin toiminnalle tuplata Suomen ja Turkin välinen kauppa seuraavan kolmen vuoden aikana. Lukuina tämä tarkoittaa 1,5 miljardin euron tuplaamista 3 miljardiin euroon vuoteen 2024 mennessä eli keskimäärin noin 27% kasvua vuosittain.

<https://blogit.ulkoministerio.fi/vapaastikaupasta/tuulahdus-turkin-markkinoilta-tavoitteena-tuplata-suomen-ja-turkin-valinen-kauppa/>

UKRAINA

Ukrainalle pitkän tauon jälkeen uusi lainaerä Kansainväliseltä valuuttarahastolta

Maanantaina 22.11. Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) johtokunta päätti myöntää Ukrainalle noin 700 miljoonan dollarin lainaerän viime kesäkuussa aloitetun Stand-by Arrangement - lainaohjelman puitteissa (BOFIT Viikkokatsaus 2020/25). Alun perin ohjelman piti kestää vuoden 2021 loppuun, ja koko lainasumma oli viisi miljardia dollaria. Nyt lainaohjelmaa pidennettiin vuoden 2022 kesäkuuhun. Tähän mennessä Ukraina on saanut ohjelman puitteissa lainaa yhteensä 2,8 miljardia dollaria. Ennen tätä viimeisintä lainaerää Ukrainan velka IMF:lle oli 9,3 miljardia dollaria, eli noin viisi prosenttia Ukrainan bruttokansantuotteesta. Koko julkisen sektorin velka oli noin 54 % BKT:stä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202147_4/

UNKARI

Unkarin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Akkuteollisuus, muut puhtaat teknologiat, bio-/kiertotalous ja älykkäät kaupungit on todettu lupaavimmiksi aloiksi yhteistyön lisäämisessä Unkarin kanssa. Muita potentiaalisia markkinamahdollisuuksia tekoäly- ja digitalisaatiosektoreilla. Merkittävä kiinnostava teollisuusinvestointi on Paksin ydinvoimalan (Paks 2) laajennushanke.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/unkarin-markkinamahdollisuudet-suomalaisyrityksille-1/384951

VENÄJÄ

Venäjän vaikutusvalta EU:n itäisten kumppanimaiden keskuudessa heikkenee - Sekä lännen että muiden maiden toimijat haastavat Venäjän asemaa

Venäjän ulkopoliitikalle on Neuvostoliiton romahtamisesta alkaen ollut leimallista suurvalta-aseman tavoittelu sekä pyrkimys säilyttää johtoasema Neuvostoliiton jälkeisissä Euroopan valtioissa.

Vladimir Putinin valtaannousun myötä Kreml on johdonmukaisesti pyrkinyt vahvistamaan Venäjän alueellista valtaa. Tämä ilmenee Venäjän ja lännen välisen kilpailun muuttumisena avoimeksi nokitteluksi sen jälkeen, kun Venäjän liitti Krimin niemimaan itseensä vuonna 2014.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa ohjelmajohtaja Arkady Moshes ja

vanhempi tutkija Ryhor Nizhnikau instituutin EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta analysoivat Venäjän ulkopoliittikkaa Neuvostoliiton jälkeisessä Euroopassa, EU:n itäisissä kumppanimaissa.

Kirjoittajat esittävät, että Venäjän vaikutusvalta alueella heikkenee pitkälti EU:n itäisten kumppanimaiden rakenteellisista muutoksista johtuen. Samaan aikaan, kun Euroopan, Kiinan ja Turkin taloudellinen merkitys alueella kasvaa, Venäjän päällekyvä ote on omiaan synnyttämään huolta. "Venäjä on hankalassa asemassa. Siinä missä sen tarjoamat porkkanat näyttävät vähenevässä määrin houkuttelevilta, keppiin turvautuminen saattaa lisätä paheksuntaa maata kohtaan", Moshes ja Nizhnikau kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/three-decades-of-russian-policy-in-the-european-part-of-the-post-soviet-space>

Venäjä pitelee kiinni valta-asemastaan Keski-Aasiassa - Strategian puute voi koitua maan suurvaltapyrkimysten kohtaloksi

Venäjä näkee Keski-Aasian kuuluvan sen vaikutuspiiriin ja yrittää pitää viisi sen valtiota, Kazakstanin, Kirgisian, Tadzikistanin, Turkmenistanin ja Uzbekistanin, omalla geopoliittisella kiertoradallaan. Vaikka Venäjä onkin voimakas peluri Keski-Aasiassa, sen vaikutusvalta on auttamatta laskussa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa tutkija Kristiina Silvan instituutin EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta avaa Venäjän ja Keski-Aasian maiden suhdetta 30 vuotta Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen. Kirjoittajan mukaan Venäjän vaikutus Keski-Aasiassa on suurinta turvallisuuden alalla. Tulevaisuudessa maan valta-asemaa uhkaavat kuitenkin Moskovan pitkäjänteisen strategian puute, sen pyrkimys esiintyä suurvaltana, ja Kiinan vaikutusvallan kasvu.

"On väistämätöntä, että kansainvälisen järjestelmän vahvistuva moninapaisuus tarjoaa Keski-Aasian maille yhä enemmän mahdollisuuksia ottaa etäisyyttä Moskovasta. Tämän seurauksena Venäjän vaikutus alueella pienenee", Silvan kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russian-policy-towards-central-asia-30-years-after-the-collapse-of-the-soviet-union>

Ulkoministeriö selvitti: Suomen maakuvaa Luoteis-Venäjällä vahvistaa ihmisten liikkuminen

Ulkoministeriön teettämän tuoreen tutkimuksen mukaan valtaosa venäläisistä suhtautuu Suomeen erittäin myönteisesti tai myönteisesti Luoteis-Venäjällä. Keskimäärältään näin vastaa 89 %, korkein luku on Murmanskissa 94 %. Suomesta saadaan tietoa erityisesti omakohtaisen kokemuksen perusteella. Suomeen liitetään mielikuvia puhtaasta luonnosta, hyvinvoinnista sekä matkailusta. Erityisesti nuoria vastaajia kiinnostaa mahdollisuus opiskella Suomessa. <https://bit.ly/3nylXs9>

BOFITin juhlakonferenssissa käsiteltiin mm. digitaalista keskuspankkirahaa ja pakotteiden vaikutuksia ulkomaankauppaan

Tiistaina 9.11. järjestettiin Helsingissä ja virtuaalisesti Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitoksen (BOFIT) 30-vuotisjuhlakonferenssi. Yksikön toiminta alkoi nimellä idäntalouksien yksikkö 1.9.1991. Konferenssissa pidetyt puheet ja esitykset löytyvät konferenssin kotisivulta. Koko konferenssin on myös katsottavissa Suomen Pankin YouTube-kanavalla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202145_1/

Pankkien luottokannan kasvu jatkuu vahvana Venäjällä

Pankkien yritysluottokanta kasvoi viime vuonna liki 10 % ja kasvu on jatkunut vahvana myös kuluvana vuonna. Syyskuussa lainakanta kasvoi ripeästi erityisesti öljy- ja kaasusektorin infrastruktuurihankkeisiin liittyvien luottojen ansiosta. Syyskuun lopussa yritysluottokanta oli 11 % suurempi kuin vuotta aiemmin ja noin puolet yrityslainakannasta on yli kolmen vuoden luottoja. Viime vuosina hieman yli viidennes yrityslainoista on ollut alle vuoden pituisia, mutta pandemian aikana näiden lyhyiden luottojen osuus lainakannasta on kasvanut yli 25 prosenttiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202145_3/

Venäjän väestöpoliittisen ohjelman toimenpidesuunnitelma vuoteen 2025 käynnistymässä

Suunnitelma on viimeinen vaihe presidentti Putinin vuonna 2007 hyväksymissä väestöpolitiikan linjauksissa. Nykyisen vaiheen toimet kohdistuvat koko väestöä koskevien toimenpidealueiden ohella etenkin lapsiperheisiin mutta myös iäkkäisiin ihmisiin. Laajoja toimenpidealueita ovat

aiempaan tapaan mm. terveyden seurannan tehostaminen koko terveydenhoitojärjestelmässä, terveydentilan seurannan kehittäminen työpaikoilla sekä sairaanhoidon parantaminen etenkin sydän- ja verisuonitautien osalta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202145_4/

Venäjän-kaupan barometri: Paine ympäristötoimiin muuttaa Venäjän markkinaa

Tuoreen Venäjän-kaupan barometrin mukaan 55 prosenttia suomalaisista Venäjän-kauppaa tekevästä yrityksistä uskoo ympäristötoimien muuttavan Venäjän markkinaa. Pitkittänyt koronapandemia ja ruflan kurssi ovat edelleen suurimmat ongelmat. Uudeksi merkittäväksi haasteeksi on noussut Venäjän työvoimapula.

<https://www.svkk.fi/lehdistotiedotteet/venajan-kaupan-barometri-paine-ymparistotoimiin-muuttaa-venajan-markkinaa/>

Venäjän julkisen talouden tulot ja menot korkealla, vaje poistunut

Tulojen nousutahti nopeutui entisestään vuoden kolmannella neljänneksellä. Konsolidoituun budjettiin, joka sisältää federaation, alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjetit, virtasi tuloja yli 40 % enemmän nimellisruplissa kuin vuotta aiemmin ja yli 20 % enemmän kuin kaksi vuotta aiemmin. Tammi-syyskuussa tulojen kasvu kahden vuoden takaisesta oli myös lähes 20 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202147_1/

Venäjällä hyväksyttiin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävä strategia

Ilmastonmuutokseen liittyvät kysymykset ovat saaneet huomattavasti aiempaa enemmän huomiota Venäjän talouspoliittisessa keskustelussa viime aikoina. Keskustelu on keskittynyt pääosin muiden maiden ilmastonmuutoksen vastaisista toimista Venäjälle aiheutuviin riskeihin. Varsinaisen ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat jääneet vähemmälle huomiolle.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202147_2/

EU:n suunnittelema hiilirajamekanismi voisi aiheuttaa lisäkustannuksia Venäjän viennille

Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa ehdotuksensa toimista, joilla voitaisiin tukea EU:n tänä vuonna hyväksytyjen uusien kunnianhimoisempien päästötavoitteiden saavuttamista. Yksi ehdotukseen sisältyvistä toimista on ns. hiilirajamekanismi eli EU:n ulkopuolelta tuotujen tavaroiden sisältämiin kasvihuonekaasupäästöihin kohdistuva maksu. Hiilirajamekanismin tarkoituksena on hillitä hiilivuotoa eli saastuttavan tuotannon siirtymistä muihin maihin EU:n päästötavoitteiden kiristyessä. Tällä hetkellä hiilivuotoa hillitään ilmaisilla päästöoikeuksilla, mutta ne poistuisivat asteittain hiilirajamekanismin tullessa käyttöön. Komission ehdotuksen mukaan hiilirajamekanismi koskisi eräitä sementtituotteita, lannoitteita, teräs- ja alumiinituotteita sekä sähköä. Rajamekanismimaksu perustuisi EU:n sisäisen päästökauppajärjestelmän ETS:n päästöoikeuksien hintoihin. Se laskettaisiin tuontitavaroihin sisältyvistä, suoraan tuotannosta aiheutuvista päästöistä yrityskohtaisesti tai laskennallisten viitearvojen pohjalta. Rajamekanismin on määrä tulla voimaan vuoden 2026 alussa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202147_3/

Venäjän talouskasvu jatkui ripeänä lokakuussa

Venäjän tilastoviranomaisen ennakoarvion mukaan BKT kasvoi tammi-syyskuussa 4,6 % vuotta aiemmasta. Talousministeriön arvion mukaan kasvu kiihtyi hivenen lokakuussa, jolloin BKT kasvoi 4,9 % vuotta aiemmasta. Syys-lokakuussa talouden kasvua on ylläpitänyt erityisesti teollisuustuotannon kasvu. Teollisuustuotanto kasvoi lokakuussa 7,1 % ja tammi-lokakuussa 5 % vuodentakaiseen verrattuna. Tehdasteollisuudessa tuotannon kasvu on viime kuukausina hidastunut, ja teollisuustuotannon kasvua nostaa erityisesti kaivannaisteollisuus. Lokakuussa kaasua tuotettiin 12 % ja kivihiiiltä 11 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös öljyntuotanto on kasvanut OPEC+-sopimuksen tuotannonrajoitusten hiljalleen poistuessa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202149_1/

Moskovan pörssi ja öljyn hinta edelleen alkuvuotta korkeammalla tasolla

Moskovan pörssi on ollut vahvassa myötätuulessa tänä vuonna öljyn hinnan jyrkän nousun tukemana. Koronaviruksen uusi muunnos säikäytti sijoittajat 26.11. ja syöksi kansainväliset pörssit

ja öljyn hinnan laskuun. Moskovan pörssin dollaripohjainen RTS-indeksi tippui yhdessä päivässä 5 % ja Brent-öljyn hinta 12 %. RTS-indeksin luisu alkoi kuitenkin jo 26.10. sen jälkeen, kun indeksi oli saavuttanut korkeimman tason sitten toukokuun 2011 ja geopolittiset jännitteet alkoivat kiristyä. Viimeaikaisesta laskusta huolimatta Moskovan pörssi on 14 % ja Brent-öljyn hinta 30 % korkeammalla tasolla kuin vuoden alussa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202149_2/

Venäjän tavaraviennin kasvu jatkui heinä-syyskuussa, tuonnin kasvu vaimeni

Venäjän tavaraviennin arvo kolkutteli historiallisia huippulukemiaan heinä-syyskuussa. Viennin arvo kasvoi peräti 70 % vuotta aiemmasta raaka-aineiden kysynnän ja hintojen noustessa voimakkaasti maailmanmarkkinoilla. Viennin arvo kasvoi yhä myös edelliseen vuosineljännekseen verrattuna, mutta kasvu hidastui selvästi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2021/vw202149_3/

Venäjä pyrkii parantamaan globaalia kilpailukykyään digitaalista teknologiaa kehittämällä - Yksityisten yritysten rooli on avainasemassa hallinnon tavoitteiden saavuttamiseksi

Venäjä pyrkii vahvistamaan kansainvälistä asemaansa sekä taloudellista ja teknologista menestystään keskittymällä digitaalisen teknologian kehittämiseen. Venäjän viranomaiset ovat lisänneet osallistumistaan tietotekniikkasektorilla viime vuosina. Tämä on johtanut liike-elämän ja valtion toimintatapojen limittymiseen.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa tutkijatohtori Andrey Indukaev Helsingin yliopistosta analysoi yksityisten yritysten ja Venäjän valtion roolia digitaalisen teknologian saralla. Kirjoittaja esittää, että yksityiset teknologia-alan toimijat ovat merkittävässä asemassa Venäjän tavoitteiden toteuttamisessa.

Indukaevin mukaan aiempaa laajempi lähestymistapa aiheeseen on oleellinen, jotta ymmärrys Venäjän päämääristä digitaalisen teknologian sektorilla ulottuisi maan militaristisista tavoitteista myös muihin osa-alueisiin. Tarkastelemalla Venäjän geokonomista strategiaa tietotekniseen kehitykseen kirjoittaja korostaa maan kansainvälistä potentiaalia. "Venäjän valtion läheisyys on yksityisille yrityksille kahtiajakoinen seikka. Se luo mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi mutta myös merkittäviä riskejä, jotka rajoittavat valtion kykyä tehdä digitaalisesta teknologiasta vauhdittajaa maan talouden modernisaatiolle.", Indukaev toteaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-quest-for-digital-competitiveness>

Ajankohtaista Venäjältä – vihreä siirtymä on mahdollisuus Suomen ja Venäjän kaupalle

Venäjä on Suomen viiden tärkeimmän kauppakumppanin joukossa. Kuluvan vuoden aikana Suomen ja Venäjän välinen kauppa on kehittynyt positiivisesti. Erityisesti tavarakauppa on piristynyt. Palvelujen kauppa laahaa pandemian ja matkailun rajoitusten vuoksi. Pandemia on koetellut rajusti Venäjää. Viime viikkoina koronatartunnat ovat taas nousussa ja tilanne on huolestuttava. Rokotevastaisuus on suurta ja sitä yritetään kasvattaa. Suomesta käsin katsottuna toivomme, että siinä onnistutaan.

<https://kauppakamari.fi/blogi/ajankohtaista-venajalta-vihrea-siirtyma-on-mahdollisuus-kaupankaynnille/>

Suomalais-Venäläinen kauppakamari on mukana Venäjällä työskentelevien pakollisia terveystarkastuksia koskevassa kannanotossa

Venäjälle työtehtäviin matkaavilta vaaditaan lääkärintarkastus, sormenjäljet ja valokuvaus maaliskuusta 2022 alkaen.

<https://www.svkk.fi/uutishuone/suomalais-venalainen-kauppakamari-on-mukana-kannanotossa-koskien-terveystarkastuksia-venajalle-toihin-saapuville/>

Podcast: Rupan kurssi

<https://www.svkk.fi/podcast-ruplan-kurssi/>

Venäjän eliitti takertuu öljyrahaan

Öljymaiden olisi syytä pohjistaa energiasiirtymää myynnistä saaduilla tuloilla.

<https://ulkopolitiikka.fi/lehti/4-2021/venajan-eliitti-takertuu-oljyrahaan/>

Eurooppa-kirje: Venäjän-pakotteet eivät ole paukkupanoksia vaan tekevät kipeää kaikille, ja siksi EU kiristää ruuvia vain, jos on pakko <https://yle.fi/uutiset/3-12234334>

POHJOIS-AMERIikka

Keskustelu Powell-opista herättää kysymyksiä Yhdysvaltain puolustusstrategiasta - Riskittömät interventiot ja joustavat kumppanuudet toiminnan keskiössä

Yhdysvaltain entisen kenraalin ja ulkoministerin Colin Powellin lokakuinen poismeno on kirvoittanut uudelleen keskustelua Powellin sotilasopista. Opilla viitataan periaatteisiin, jotka Yhdysvaltojen tulisi huomioida ennen sotilaallisiin toimiin ryhtymistä. Powell-opin tarkastelu on kuitenkin herättänyt kysymyksiä Yhdysvaltain puolustusstrategian nykytilasta. Maan sekasortoinen vetäytyminen Afganistanista on johtanut myös pohdintaan siitä, onko oppi yhä ajankohtainen. Vierailleva tutkija Eoin McNamara Ulkopoliittisen instituutin Yhdysvaltojen vallan ja politiikan tutkimuskeskuksesta arvioi uusimmassa julkaisussa Yhdysvaltain puolustusstrategiaa Powell-opin valossa. Kirjoittajan mukaan Yhdysvallat painottaa tällä hetkellä kaukovaikutteisia ja mahdollisimman riskittömiä väliintuloja. Tämä on johtanut joustavien ja lyhytaikaisten kumppanuuksien suosimiseen.

"Trumpin pikainen päätös jättää Kurdien joukot omilleen Syyriassa vuonna 2019 ja Bidenin sekasortoinen vetäytyminen Afganistanista vuonna 2021 korostavat, että jos Yhdysvaltain intressit muuttuvat, kumppaneiden on huolehdittava itsestään", McNamara kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/powell-oppi-ja-yhdysvaltain-johtama-sodankaynnin-muutos>

Uuden maailman USA

Globaali murros muuttaa Yhdysvaltain kauppapolitiikkaa isommin kuin presidenttien valtakaudet. Yhdysvaltain presidentti Joe Biden lupaili virkaan astuessaan lähes täysin päinvastaista kauppapolitiikkaa kuin edeltäjänsä. Presidentti Trumpin virkakaudella suurimmiksi jännitteet kohosivat Yhdysvaltain ja Kiinan välillä, mutta myös Euroopan unionin ja Yhdysvaltain kauppasuhteet kokivat kolhuja. Presidentin vaihdoksen odotettiin merkitsevän paluuta rakentavampaan ja helpommin ennakoitavaan kansainväliseen politiikkaan.

Kansainvälisessä kauppapolitiikassa ilmapiiri onkin selvästi parantunut, katsoo amerikkalaisen kauppakamarin, Amcham Finlandin toimitusjohtaja Alexandra Pasternak-Jackson.

<https://kauppapolitiikka.fi/uuden-maailman-usa/>

LATINALAINEN AMERIikka

BRASILIA

Suomi ja Brasilia sopivat kyberturvallisuuden yhteistyöstä

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (Kuva: LVM, Suvituuli Kankaanpää/Keksi) Suomi ja Brasilia allekirjoittivat yhteisymmärryspöytäkirjan (Memorandum of Understanding, MoU) Brasiliassa 9.11.2021. Tarkoituksena on luoda puitteita maiden väliselle yhteistyölle kyberturvallisuuden alalla.

"Kyberturvallisuus koskee kaikkia digitaalisten palveluiden käyttäjiä, valtioiden rajoista riippumatta. Kansainvälinen yhteistyö on tervetullutta. Se lisää yleistä kyberturvallisuutta ja tarjoaa mahdollisuuksia osaamisen ja palveluiden tarjoamiseksi", sanoo liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka.

Yhteisymmärryspöytäkirjassa mainittuja yhteistyön muotoja ovat esimerkiksi tiedon, asiantuntemuksen ja osaamisen sekä kokemusten keskinäinen jakaminen. Muistio ei ole Suomea ja Brasiliää velvoittava. <https://www.lvm.fi/-/suomi-ja-brasilian-sopivat-kyberturvallisuuden-yhteistyosta-1579022>

Brasilian koulutussektorin haasteet ja mahdollisuudet pandemian jälkeen Yli 58 miljoonan oppilaan ja 213 miljoonan asukkaan Brasilia tarjoaa suomalaiselle koulutusviennille monenlaisia mahdollisuuksia. Brasiliassa on yhteensä 180 000 koulua ja lukiota, minkä lisäksi maassa on 2600 korkeakoulua. Peruskoulua ja lukiota käy tällä hetkellä 48,4 miljoonaa oppilasta, ja maan korkeakouluissa opiskelee 8,4 miljoonaa opiskelijaa. Opettajia maassa on eniten maailmassa, noin 2,6 miljoonaa. Brasilian koulutusmarkkinoiden liikevaihdon arvioidaan nousevan 130 miljardiin

euroon vuonna 2022.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/brasilian-koulutussektorin-haasteet-ja-mahdollisuudet-pandemian-jalkeen/384951

MEKSIKO

Meksikon kauppa- ja talouskatsaus 2/2021 Meksikon talouden elpyminen on käynnissä. Vuosi 2021 alkoi talouskasvulla, mutta kolmannella kvartaalilla heinä-syyskuussa reaalin BKT supistui 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Meksikon keskuspankki Banxico arvioi, että bruttokansantuote (BKT) kasvaa 6,2 prosenttia tämän vuoden loppuun mennessä. OECD ennustaa BKT:lle 3,4 prosentin kasvua vuonna 2022. Yhdysvaltojen talouden voimakas elpyminen on hyödyttänyt Meksikoa. Vienti on noin 4 prosenttia yli pandemiaa edeltävän tason ja ulkomeksikolaisten rahalähetyksissä on nähty ennätystaso: tammi-syyskuussa 2021 rahalähetysten taso nousi Banco de Méxicon mukaan 37 334 miljoonaan Yhdysvaltain dollariin. Asiantuntijoiden mukaan sisäpoliittiset päätökset vaikuttavat negatiivisesti investointi-ilmapiiriin ja hidastavat siten kotimarkkinoita. Sijoittajia ja yksityissektoria huolestuttavat esimerkiksi presidentti Andres Manuel Lopez Obradorin ehdottama perustuslakiuudistus, joka antaisi valtion sähköyhtiölle huomattavan määräysvallan energiamarkkinoilla.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/meksikon-kauppa-ja-talouskatsaus-2-2021/384951

MUUTA

Opas suomalaisille yrityksille kansainvälisten järjestöjen ja kehitysrahoituslaitosten julkisiin hankintoihin. <https://bit.ly/3Hf0ADO>

Suomi jälleen EU:n digivertailun kärkisijoille

Digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittäminen. (Kuva: VNK)

Suomi on sijoittunut toiseksi Euroopan unionin digitalisaatiovertailussa. Euroopan komission vuotuinen digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksi (DESI) kuvaa kunkin EU-maan digitaalista toimintakykyä ja sen kehitystä. Suomi on ollut jo useita vuosia listan kärkisijoilla ja kahtena edeltävänä vuonna vertailussa ensimmäinen.

DESI-vertailussa maksimipistemäärä on 100. Suomen pistemäärä on tänä vuonna 67,1. Suomen pistemäärä on merkittävästi suurempi kuin EU-maiden keskiarvo, joka on 50,7. Ensimmäiseksi vertailussa sijoittui tänä vuonna Tanska. Suomen jälkeen seuraaville sijoille digivertailussa sijoittuivat Ruotsi, Alankomaat, Irlanti, Malta ja Viro.

<https://www.lvm.fi/-/suomi-jalleen-eu-n-digivertailun-karkisijoille-1576345>

Kyberturvallisuuskeskuksesta Suomen kansallinen kyberturvallisuuden koordinoitikeskus

EU-lippu ja Euroopan kartta tietokoneen näytöllä. (Kuva: Mika Pakarinen/Keksi)

Hallitus antoi 30. syyskuuta 2021 eduskunnalle lakiesityksen, jolla Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus nimettäisiin Suomen kansalliseksi kyberturvallisuuden koordinoitikeskukseksi EU:n laajuiseen koordinoitikeskusten verkostoon. Uusi tehtävä vahvistaisi Kyberturvallisuuskeskuksen roolia suomalaisen kyberturvallisuuteen perustuvan elinkeinotoiminnan tukemisessa.

<https://www.lvm.fi/-/kyberturvallisuuskeskuksesta-suomen-kansallinen-kyberturvallisuuden-koordinoitikeskus-1521776>

Työperäisen maahanmuuton väärinkäyttöä torjutaan viranomaisten yhteistyöllä

Poliisiammattikorkeakoulussa on selvitetty viranomaisten tietojenvaihdon ja analyysitoiminnan katvealueita, jotka liittyvät työperäisen maahanmuuton valvontaan.

Ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön rikosilmiöt ovat moniulotteisia ja niiden torjunta vaatii erityisosaamista. Viranomaisten yhteistyö ja tietojenvaihto ovat olennainen osa väärinkäytösten torjuntaa, todetaan Poliisiammattikorkeakoulun tuoreessa raportissa. – Nykyinen lainsäädäntö vaikuttaa olevan niin laaja, ettei viranomaisilla välttämättä ole tarkkaa käsitystä toistensa toimivaltuuksista ja oikeuksista. Tietoa ei välttämättä osata välittää oma-aloitteisesti, vaikka siihen olisi lain näkökulmasta mahdollisuus, sanoo tutkija Kimmo Kuukasjärvi. Selvityksen mukaan ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjuntatyötä hankaloittaa myös muun muassa

analyysitoiminnan kirjavuus. Analyysitoiminnan tulisi olla mahdollisimman systemaattista, jotta päätöksenteko olisi objektiivista ja tietoon perustuvaa. – Oman analyysitoimintansa lisäksi viranomaiset tarvitsevat keskitettyä analyysitoimintaa, johon eri viranomaistahot voisivat toimittaa ilmiö- ja havaintotietoja. Tämä tukisi käytännön valvontatyötä, Kuukasjärvi toteaa.

<https://www.theseus.fi/handle/10024/507062> ja <https://polamk.fi/moniviranomaistoiminnan-suunnitelmallista-johtamista-tukevien-toimintamallien-luominen-poliisille>

Data tuo uusia haasteita pienille maille - Teknologia on nousemassa politiikan keskiöön

Teknologia muuttaa maailmanpolitiikan dynamiikkaa. Kun maailma polarisoituu kohti Yhdysvaltoja ja Kiinaa ja niiden datakeskittymiä, maat jakautuvat entistä korostuneemmin niihin, joilla on dataa ja niihin, joilla sitä ei ole. Tämä todennäköisesti aiheuttaa muutoksia kumppanuussuhteissa. Teknologia kehittyy nopeasti eivätkä sääntely ja poliittinen päätöksenteko pysy vauhdissa mukana, mikä voi johtaa yhteentörmäyksiin ja häiriötilanteisiin.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa instituutin johtaja Mika Aaltola ja Tampereen yliopiston työelämäprofessori Valteri Vuorisalo tarkastelevat teknologian synnyttämiä muutoksia maailmanlaajuisessa valtapoliitikassa ja niiden mahdollisia seurauksia. Esimerkkinä kirjoittajat käyttävät kahta Suomen kansallisen turvallisuuden raporttia ja niiden lähestymistapaa datakeskeisyyteen. Muuttuvan dynamiikan törmäyspisteistä nousee useita kysymyksiä, jotka liittyvät esimerkiksi tarvittavan ohjelmointiosaamisen riittävyteen tai uudenlaisten demokraattisten mallien luomiseen tilanteissa, joissa vanha logiikka ei enää päde.

"Kun maailma jatkaa muuttumistaan, vain yksi asia on varma: jos jatkamme vanhoilla tavoillamme, emme saa uusia tuloksia", kirjoittajat toteavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/towards-a-data-centric-great-game>

Suomi mukaan kansainväliseen koalitioon edistämään luopumista fossiilisten polttoaineiden vientirahoituksesta

Suomi liittyi kansainvälisen E3F-koalitioon (The Export Finance for Future -Coalition) sen 24.11.2021 pitämässä kokouksessa. Tämä "Tulevaisuuden vientirahoituskoalitio" on osa ilmaston lämpenemisen vastaista strategiatyötä, jolla ohjataan rahoitusta kestäviin projekteihin ja määritetään sopivimmat toimet luopua vientirahoituksesta hankkeissa, jotka eivät ole kestävän kehityksen mukaisia. <https://bit.ly/3nVGU09>

Pandemia-ajan matkustusrajoituksilla on ollut vaikutus pohjoismaiseen yhteistyöhön - Vapaan liikkuvuuden haasteet jouduttavat toimenpiteitä yhteisen kriisivalmiuden parantamiseksi

Avoimien rajojen ja vapaan liikkuvuuden periaate Pohjoismaiden sisällä on kohdannut haasteita koronapandemian aikana. Viruksen leviämisen estämiseksi monet valtiot maailmanlaajuisesti ovat ottaneet käyttöönsä kansallisia matkustusrajoituksia sen sijaan, että toimenpiteistä olisi sovittu yhteistyössä muiden maiden kanssa alueellisesti. Tämä pätee myös Pohjoismaihin, missä yhteinen toimintalinja viruksen torjumiseksi on enimmäkseen jäänyt puuttumaan.

Tänään julkaistussa Ulkopoliittisen instituutin raportissa *Nordic cooperation amid pandemic travel restrictions* analysoidaan, kuinka koronaviruksen kahden ensimmäisen tautiaallon aikana käyttöönotetut matkustusrajoitukset ovat vaikuttaneet pohjoismaiseen yhteistyöhön. Raportissa tarkastellaan, millaisia poliittisia vaikutuksia rajoituksilla on ollut pohjoismaisen integraation syventämiselle. Tutkimuksen kohteena ovat etenkin taloudelliset ja sosiaaliset kysymykset maiden raja-alueilla sekä kysymys siitä, millaiset ovat edellytykset pohjoismaisen yhteistyön edistämiseksi koronakriisin myötä.

Julkaisun ovat kirjoittaneet kahdeksan tutkijaa neljästä eri Pohjoismaasta sekä Nordregio-tutkimusinstituutista. Raportin mukaan matkustusrajoituksista on aiheutunut haittaa erityisesti Pohjoismaiden raja-alueilla asuville. Vaikka yhteisen kriisivalmiuden kehittämistä pidetään tärkeänä, mailla on myös eriävät näkemykset yhteispohjoismaisen strategian toimivuudesta kansalliseen turvallisuuteen vaikuttavissa tilanteissa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/nordic-cooperation-amid-pandemic-travel-restrictions>

Ilmastonmuutos uhkaa jo turvallisuutta ja vakautta - tulevaisuuteen valmistautuminen vaatii monikansallista yhteistyötä

Ihmisen toimien aiheuttaman ilmastonmuutoksen tuomat uhat ovat yhä selvempiä ja välittömämpiä. Tämä näkyy jo tällä hetkellä lisääntyvinä lämpöaaltoina, kuivuuskausina, trooppisina myrskyinä sekä niiden haitallisina vaikutuksina terveyteen, talouteen ja turvallisuuteen. Vakavat ilmasto- ja ekosysteemitason häiriöt kasvattavat lähes väistämättä konfliktien, epätasa-arvon, pakkomuuttojen ja muunlaisen epävakauden riskiä.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tarkastellaan edellytyksiä ja esteitä ilmastoturvallisuuden edistämiseksi ja ilmastonmuutokseen varautumiselle. Tarkastelun kohteena on Suomi, joka on pieni ja vientivetoinen maa ja siten altis maailmanlaajuisille häiriötilanteille. Julkaisu ammentaa hallituksen tilaaman tutkimusprojektin tuloksista, ja se osoittaa, kuinka uudenlaisia käytäntöjä ja laajempaa turvallisuuden käsitettä tarvitaan tulevaan varautumiseksi. Lisäksi korostetaan kansainvälisen yhteistyön merkitystä. "Koska ilmastonmuutoksen turvallisuusvaikutukset ylittävät valtioiden rajat, niitä vastaan ei voida tehokkaasti taistella ilman rajat ylittävää koordinoitua", julkaisussa painotetaan.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/climate-change-and-finnish-comprehensive-security>

Färsaaret, Grönlanti ja Ahvenanmaa kiinnostuneita vahvistamaan asemaansa pohjoismaisissa verkostoissa - Alueiden roolin kehittäminen hyödyttäisi kaikkia Pohjoismaita

Pohjoismaista yhteistyötä on kuvattu yhdeksi kattavimmista alueellisista yhteistyömalleista. Alueen poikkeukselliset hallintojärjestelmät tarjoavat osallistumismahdollisuuden myös Färsaarille, Grönlannille ja Ahvenanmaalle, jotka eivät edusta perinteistä valtiomallia. Nämä kolme saarta ovat asiantuntemuksellaan edistäneet muun muassa arktisia suhteita ja alueen kestävä kehitystä. Vuosien kuluessa ne ovat ilmaisseet halunsa kehittää yhteistyötä pohjoismaisten verkostojen kanssa.

Ulkopoliittisen instituutin tänään julkaistussa raportissa *The Faroe Islands, Greenland and the Åland Islands in Nordic cooperation* arvioidaan kyseisiä alueita ja analysoidaan niiden osallistumista Pohjoismaiden neuvostossa ja Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Raportin mukaan alueiden kasvava osallistuminen pohjoismaisten instituutioiden toimintaan on seurausta niiden edistyneestä asemasta kansallisen ja kansainvälisen oikeuden kehityksessä. Tanskan, Färsaarten ja Grönlannin jaettu puheenjohtajuus vuoden 2020 ministerineuvostossa oli alueille tärkeä ja innovatiivinen edistysaskel. Tätä seurasi vuoden 2021 puheenjohtajakausi, jossa Suomen puheenjohtajuutta toteutetaan yhteistyössä Ahvenanmaan kanssa.

Julkaisun ovat kirjoittaneet Ulkopoliittisen instituutin ohjelmajohtaja Katja Creutz ja Sia Spiliopoulou Åkermark, Ahvenanmaan rauhaninstituutin johtaja. Kirjoittajien mukaan Färsaaret on tähän mennessä ollut kehityksen ajuri alueiden integraatiossa pohjoismaiseen yhteistyöhön. "Vaikka Grönlanti ja Ahvenanmaa ovat valinneet käytännönläheisemmän lähestymistavan periaatteellisen sijaan, kaikki kolme tukevat toistensa tavoitteita ja uskovat, että alueiden aseman kehittäminen pohjoismaisessa yhteistyössä on tavoiteltavaa", tutkijat kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/the-faroe-islands-greenland-and-the-aland-islands-in-nordic-cooperation>

Vihreä energiasiirtymä muuttaa geopoliittisia valtasuhteita - Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa energiasiirtymää ja kilpailu uusiutuvista raaka-aineista kiihtyy

Meneillään oleva vihreä energiasiirtymä on olennainen osa ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten vastaisia toimenpiteitä. Uusiutuvien energiamuotojen tuotanto on hajaantunut eri puolille maailmaa, ja kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa energiasiirtymän etenemistä. Samaan aikaan tällä muutosprosessilla on huomattavia geopoliittisia vaikutuksia.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa vanhempi tutkija Marco Siddi Euroopan unionin tutkimusohjelmasta analysoi energiasiirtymän merkittävimpiä geopoliittisia kehityskulkuja. Julkaisussa tarkastellaan energiasiirtymän niin kutsuttuja voittajia ja häviäjiä sekä vedyn roolia hiilettömässä energiantuotannossa. Lisäksi julkaisussa kartoitetaan Kiinan ja EU:n tavoitteita uusiutuvien energiamuotojen saralla.

Kirjoittaja esittää, että uusiutuvan energian geopolitiikka lisää kilpailua energiasiirtymään tarvittavista raaka-aineista ja teknologiasta. Eri maat irtautuvat hiilestä eri aikaan, ja fossiilisten

polttoaineiden tuottajien on kyettävä sopeutumaan maailmanlaajuisesti kasvavaan uusiutuvan energian tarpeeseen. "Paheneva ilmastokriisi ei jätä tilaa lisäviivityksille energiasiirtymässä", Siddi toteaa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/the-geopolitics-of-the-energy-transition>

Raportti: Neljä skenaariota Suomen aluekehityksen suunnasta vuonna 2040

Työ- ja elinkeinoministeriön tilaamassa raportissa Suomen aluekehityksen mahdollisia tulevaisuuskuvia on tarkasteltu neljän erilaisen skenaarion kautta. Vuoteen 2040 asti ulottuvien skenaarioiden mukaan aluekehitys voi olla globaalisti valikoitunutta, raaka-aineisiin ja turismiin keskittyntä, tilkkutäkkimäistä tai tasapainoista. <https://bit.ly/3EHBQT8> ; TEM Uutiskirje 9.12.2021

Toimialaraportti: Leipomoala elää ajassa ja panostaa tulevaisuuteen

Monimuotoisen leipomoalan liikevaihto kasvoi vuonna 2020. Kilpailutilanne jatkuu kireänä, ja kireyttä lisää myymäläleipomo- ja paistopistetoiminnan ohella kasvanut tuonti. <https://bit.ly/3DHFzDN> ; TEM Uutiskirje 9.12.2021

Toimialaraportti: Luonnontuotealan kasvua tukevat trendit ovat vahvistumassa

Luonnontuotteiden kysynnän odotetaan kasvavan maailmalla. Luonnon raaka-aineiden ympärille odotetaan syntyvän merkittävää liiketoimintaa, koska taloudellista potentiaalia ei ole vielä täysin otettu käyttöön. <https://bit.ly/3oBaB73> ; TEM Uutiskirje 9.12.2021

Työnantaja, selvitä työkomennukselle lähtevän työntekijän sosiaaliturva-asiat hyvissä ajoin ennen komennuksen alkua

Suomesta ulkomaille lähetettyjen työntekijöiden oikeus sosiaaliturvaan työkomennuksen aikana on hyvä selvittää hyvissä ajoin ennen ulkomaille lähtöä.

<https://bit.ly/3IPvGTr>

KV-info 3/2021: Työkomennukselle lähtevän työntekijän sosiaaliturva-asiat kannattaa selvittää hyvissä ajoin

EU:n sosiaaliturvasäännöt voivat yllättää työntekijän

Suomessa asuminen, verojen maksaminen Suomeen, suomalainen työnantaja tai Suomen kansalaisuus eivät automaattisesti tarkoita, että työntekijä saa sosiaaliturvansa Suomesta tai Suomen lakien mukaan. Sosiaaliturvaa koskeva kansainvälinen lainsäädäntö voi yllättää työntekijän, vaikka työntekijä ei edes ylittäisi maiden välisiä rajoja tai tekisi työtä fyysisesti ulkomailla.

<https://bit.ly/323LalD>

KV-info 3/2021: Työkomennukselle lähtevän työntekijän sosiaaliturva-asiat kannattaa selvittää hyvissä ajoin

Oletko lähdössä töihin tai etätöihin toiseen EU-maahan? Selvitä sosiaaliturva-asiat ennen lähtöä

Puhelinmyyjäksi Espanjaan tai lasketteluoppaaksi Itävaltaan? Selvitä sosiaaliturva-asiat kuntoon ennen lähtöä, jotta voit keskittyä reissussa kiinnostavampiin asioihin! <https://bit.ly/3s71Eom>

KV-info 3/2021: Työkomennukselle lähtevän työntekijän sosiaaliturva-asiat kannattaa selvittää hyvissä ajoin

Kuinka Suomi saavuttaa tekoälyvision 2030? – Tekoäly 4.0 -ohjelman väliraportti kokoaa yhteen ehdotuksia konkreettisista tavoitteista ja toimenpiteistä

Tekoäly 4.0 -ohjelman tavoitteena on, että suomalaisen teollisuuden valttikortteja vuonna 2030 ovat kestävyys, uudistumiskyky, teknologinen edelläkävijyys ja ratkaisut, jotka mahdollistavat hiilikädenjäljen kasvattamisen. Ohjelman väliraportti kokoaa yhteen konkreettiset tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset vuoden 2030 tekoälyvision saavuttamiseen. <https://bit.ly/32gQCSD>

TEM Uutiskirje 17.12.2021

Suomen kestävän kasvun ohjelman energiainvestoinneilla edistetään vihreää siirtymää

Valtioneuvosto antoi 16.12.2021 asetuksen, jonka perusteella Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia energiainvestointeja voidaan tukea vuosina 2022–2026. Tavoitteena on edistää energiainvestointi- ja energiainfrastruktuurihankkeita, joilla vähennetään Suomen kasvihuonekaasupäästöjä ja jotka tukevat Suomen hiilineutraalisuustavoitteita.

Rahoitusta on kokonaisuudessaan tulossa jakoon noin 520 miljoonaa euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö ja Business Finland tiedottavat ensimmäisen haun avaamisesta lähipäivinä.

<https://bit.ly/3GXcBNj> TEM Uutiskirje 17.12.2021

Kansainvälisten opiskelijoiden jäämistä Suomeen halutaan helpottaa – hallitus esittää lakimuutoksia

Suomi pyrkii houkuttelemaan tuntuvasti lisää kansainvälisiä osajia. Eduskunnalle annettu hallituksen esitys mahdollistaisi, että ulkomailta saapuvat opiskelijat saisivat jatkossa oleskeluluvan koko opintojensa ajaksi. Uusi laki parantaisi myös mahdollisuuksia hakea töitä opintojen jälkeen.

<https://bit.ly/3p6hcXs> TEM Uutiskirje 17.12.2021

Poliisin ja tiedusteluviranomaisten tiedonhankinnasta kaivataan perustietoa ja kokemuksia

Poliisiammattikorkeakoulun raportin mukaan kansalaiset tuntevat heikosti, mitkä ovat poliisin ja tiedusteluviranomaisten toimivaltuudet verkossa. Myös asiantuntijat toivovat aiheesta enemmän julkista keskustelua. <https://www.theseus.fi/handle/10024/510933>; <https://polamk.fi/taking-surveillance-apart>

Ilmastopolitiikka Glasgow'n jälkeen

Glasgow'n ilmastokokousta ja sen tuloksia on kutsuttu sekä pettymykseksi että suureksi onnistumiseksi. Molemmat pitävät tavallaan paikkansa, riippuu näkökulmasta. Varsinaiset tulokset kokouksesta ovat jäämässä keskinkertaisiksi. Toki ylätasolla useat maailman maat tekivät uusia sitoumuksia, mutta määrä ja konkretia kansallisista toimista, toimien vertailtavuus sekä ilmatoroituksen määrä ja sisältö jäivät vajaaksi, jotta niillä voitaisiin varmasti saavuttaa Pariisin ilmastopöytäkirjan asettamat tavoitteet.

<https://kauppakamari.fi/blogi/ilmastopolitiikka-glasgow-n-jalkeen/>

YK-hankinnat ovat monen luukun takana

Yhdistyneet kansakunnat YK on merkittävä globaali markkinapaikka tavaroille ja palveluille. Hankintojen vuosivolyymi on miltei 20 miljardin euron luokkaa. Eli merkittävä mahdollisuus myös suomalaiselle elinkeinoelämälle. Otsikkotasolla YK:stä puhutaan yleensä kokonaisuutena, jossa YK tekee sitä ja tätä. Mutta otsikon takana on monimuotoisempi todellisuus. Onkin tärkeää hahmottaa YK konsernina, jossa sen eri osat tekevät omia päätöksiään. Tämä pätee myös hankintoihin. <https://blogit.ulkoministerio.fi/vapaastikaupasta/yk-hankinnat-ovat-monen-luukun-takana/>

Suomi avaa suurlähetystöt Dakariin ja Dohaan

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on tänään vahvistanut ulkoasiainhallinnosta annetun tasavallan presidentin asetuksen muutoksen. Uusia ulkomaanedustustojen sijaintipaikkoja ja edustustoissa järjestettäviä konsulipalveluita koskeva muutos tulee voimaan 10.12.2021. Tällä muutoksella perustetaan Suomen suurlähetystöt Senegalin Dakariin ja Qatarin Dohaan 10.12.2021. https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/suomi-avaa-suurlahetystot-dakariin-ja-dohaan

NIMITYKSET

Timo Ritakallio Keskuskauppakamarin puheenjohtajaksi

Keskuskauppakamarin hallituksen puheenjohtajaksi on valittu OP-ryhmän pääjohtaja Timo Ritakallio. Keskuskauppakamarin valtuuskunta valitsi Ritakallion puheenjohtajaksi syyskokouksessaan 15.12.2021 Ritakallion kausi alkaa 1.1.2022. <https://kauppakamari.fi/tiedote/timo-ritakallio-keskuskauppakamarin-hallituksen-puheenjohtajaksi/>

Nina Nordström ja Päivi Kairamo edistämään Euroopan neuvoston korruption ja terrorismin vastaista työtä

Kaksi Euroopan neuvoston alaista komiteaa sai samalla marraskuisella viikolla uudet suomalaispuheenjohtajat. Suomen pysyvä edustaja Euroopan neuvostossa, suurlähettiläs Nina Nordström valittiin Euroopan neuvoston korruptionvastaisen toimielimen GRECON sääntömääräisen komitean puheenjohtajaksi. Suurlähettiläs Päivi Kairamo taas Euroopan neuvoston terrorismin vastaisen komitean CDCT:n puheenjohtajaksi vuodelle 2022.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/nina-nordstrom-ja-paivi-kairamo-edistamaan-euroopan-neuvoston-korruption-ja-terrorismin-vastaista-tyota

Satu Santala YK:n maatalousrahaston IFADin apulaisjohtajaksi

Kehityspoliittisen osaston päällikkö Satu Santala on nimitetty YK:n alaisen maatalouden kehitysrahaston IFADin (International Fund for Agricultural Development) apulaisjohtajaksi.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/satu-santala-yk-n-maatalousrahaston-ifadin-apulaisjohtajaksi

Piritta Asunmaa ulkoministeriön poliittisen osaston osastopäälliköksi

Valtioneuvosto on nimittänyt istunnossaan torstaina 11. marraskuuta uuden osastopäällikön ulkoministeriölle.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/piritta-asunmaa-ulkoministerion-poliittisen-osaston-osastopaallikoksi

Sivuakkreditointi Liberiaan

Tasavallan presidentti määräsi sivuakkreditoinnin perjantaina 4. marraskuuta.

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Suomen Abujan-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Leena Pylvänäisen Liberiaan.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/sivuakkreditointi-liberiaan

Jukka Salovaara ulkoministeriön valtiosihteeriksi

Valtioneuvosto määräsi yleisistunnossaan 25. marraskuuta 2021 ulkoasiainneuvos Jukka Salovaaran ulkoministeriön valtiosihteeriksi kansliapäällikkönä 1. toukokuuta 2022 alkaen.

Salovaaran tehtävä on määräaikainen ja päättyy 31. elokuuta

https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/jukka-salovaara-ulkoministerion-valtiosihteeriksi

TILASTOKESKUS

Norjalaisyhtiöiden liikevaihto nousi yli miljardilla

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomessa sijaitsevat ulkomaiset yritykset kerryttivät liikevaihtoa 97 miljardia euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski prosentin edellisvuoteen verrattuna. Eniten liikevaihtoa tuottivat ruotsalaiset, yhdysvaltalaiset, saksalaiset, norjalaiset ja tanskalaiset yritykset. Norjalaisyhtiöiden kokonaisliikevaihto kasvoi huimat 20 prosenttia, erityisesti palvelualoilla. Teollisuuden toimiala oli merkittävin sekä henkilöstön lukumäärällä että liikevaihdolla mitattuna. Ulkomaisten yritysten lukumäärä supistui kaksi prosenttia ollen 4 362 kappaletta.

https://tilastokeskus.fi/til/ulkoy/2020/ulkoy_2020_2021-12-16_tie_001_fi.html

Vaihtotase oli ylijäämäinen ja ulkomainen nettovarallisuusasema vahvistui vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä

Vaihtotase oli 2,0 miljardia euroa ylijäämäinen vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä. Maksutaseen mukaisen tavaraviennin arvo kasvoi 28 prosenttia vuodentakaisesta. Tavaratuonti puolestaan kasvoi 22 prosenttia. Samanaikaisesti palveluvienti kasvoi 19 prosenttia vuodentakaisesta, siinä missä palveluiden tuonti nousi 15 prosenttia. Ensitulon tili oli ylijäämäinen. Edelliseen neljännekseen verrattuna ulkomainen nettovarallisuusasema vahvistui. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilastosta. https://tilastokeskus.fi/til/mata/2021/43/mata_2021_43_2021-12-17_tie_001_fi.html

Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä tavaravienti kasvoi ohi pandemiaa edeltäneestä tasosta, mutta palveluvienti ei

Kuluneen vuoden kolmannella neljänneksellä ulkomaankauppa jatkoi kasvuaan. Yhteenlaskettu tavara- ja palveluvienti kasvoi jopa 5,0 miljardin euron verran suhteessa vuoden 2020 kolmanteen neljännekseen, kun taas tavara- ja palvelutuonti kasvoi 4,1 miljardin euron verran. Nykyisten tietojen valossa kasvu oli jopa korkeampi kuluneella neljänneksellä kuin vuoden 2021 toisella neljänneksellä, jolloin vienti ja tuonti kasvoivat vastaavasti 3,4 miljardin ja 3,5 miljardin euron verran. Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä vienti oli toipunut jopa siinä määrin, että tavara- ja palveluviennin yhteenlaskettu arvo oli 1,6 miljardia euroa korkeampi kuin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastosta, joka on osa maksutasetta.

https://tilastokeskus.fi/til/tpulk/2021/03/tpulk_2021_03_2021-12-17_tie_001_fi.html

TULLI

Vienti Alankomaihin nousi 7,9 prosenttia tammi-syyskuussa 2021

Ylijäämä Alankomaiden-kaupassa pieneni vuodesta 2020

Suomen tavaravienti Alankomaihin nousi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan 7,9 prosenttia tammi-syyskuussa vuoden 2020 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vienti oli arvoltaan 3,1

miljardia euroa. Tuonti Alankomaista oli samalla ajanjaksolla arvoltaan 2,8 miljardia euroa. Tuonnin arvo oli 21,0 prosenttia vuoden 2020 vastaavaa ajankohtaa suurempi. Vuonna 2020 vienti Alankomaihin laski 2,7 prosenttia ja tuonti 8,2 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna.

Välityskaupalla on huomattava osuus Alankomaiden kanssa käydyssä kaupassa. Alankomailla ja erityisesti Rotterdamin satamalla on keskeinen asema kansainvälisen kaupan jälleenviennissä, mm. öljytuotteiden, kemikaalien ja metallien kaupassa. Suomen ja Alankomaiden välisen kaupan muutokset johtuvat siis osaksi raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen ja maailmankaupan kehityksestä. <https://tulli.fi/-/suomen-ja-alankomaiden-valinen-kauppa-vuonna-2021-1-9->

Seuraa meitä myös:

Kauppakamari <https://kauppakamari.fi/>

Kauppayhdistykset <https://kauppayhdistys.fi/>

FinnChamin verkkosivut palvelevat osoitteessa – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta www.finncham.fi

ATA carnet – tavaroiden väliaikaiseen vientiin, www.atacarnet.fi

Ansiomerkit Kerro ansiotuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkit.fi/>

Välimiesmenettely Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>